

Täysistunto

Perjantai 9.12.2016 klo 13.01—15.57

Täysistunto alkoi klo 13.01. Täysistunto keskeytettiin klo 13.47. Täysistuntoa jatkettiin klo 14.52. Täysistunto päättyi klo 15.57.

Puhetta johti puhemies Maria Lohela (13.01—13.47 ja 14.52—15.57).

1. Nimenhuuto

Nimenhuutoraportti Liite 1A

Toimitettiin nimenhuuto.

2. Ilmoituksia

2.1. Hallituksen esitykset

Valtioneuvosto on 8.12.2016 antanut hallituksen esitykset HE 256, 257/2016 vp.

2.2. Vastaukset kirjallisiin kysymyksiin

Eduskunnalle ovat saapuneet vastaukset kirjallisiin kysymyksiin KK 529, 563, 568, 574, 576, 577, 581, 583, 591, 593/2016 vp.

2.3. Kansalaisaloitteet

Eduskunnalle on 8.12.2016 toimitettu kansalaisaloite KAA 4/2016 vp: Työeläkeindeksin palauttaminen takaisin palkkatasoindeksiksi.

3. Kansainvälisten suhteiden ja Euroopan unionin asioiden tutkimuslaitoksen hallituksen eräiden jäsenten vaali

Vaali VAA 56/2016 vp

Vaaleja

Eduskunta valitsi kansainvälisten suhteiden ja Euroopan unionin asioiden tutkimuslaitoksen hallitukseen jäseniksi edustajat Sirkka-Liisa Anttila, Simon Elo ja Lenita Toivakka.

Pöytäkirja PTK 128/2016 vp

4. Hallituksen esitys eduskunnalle vuoden 2017 tuloveroasteikkolaiksi sekä laiksi tuloverolain muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 135/2016 vp
Lakialoite LA 21, 62, 76-77/2016 vp
Valiokunnan mietintö VaVM 30/2016 vp

Ensimmäinen käsittely

Puhemies Maria Lohela: Ensimmäiseen käsittelyyn esitellään päiväjärjestyksen 4. asia. Käsittelyn pohjana on valtiovarainvaliokunnan mietintö VaVM 30/2016 vp. Yleiskeskustelu asiasta päättyi 7.12.2016 pidetyssä täysistunnossa.

Nyt käsitellään muutosehdotukset.

1. lakiehdotus

1 §

Timo Harakka sd: Arvoisa puhemies! Esitän pykälän muutettavaksi vastalauseemme mukaiseen muotoon.

Pia Viitanen sd: Arvoisa puhemies! Kannatan.

Kari Uotila vas: Arvoisa puhemies! Ehdotan, että pykälä saa sen muodon, mikä on vastalauseessa numero 3.

Li Andersson vas: Arvoisa puhemies! Kannatan edustaja Uotilan esitystä.

Peter Östman kd: Arvoisa puhemies! Esitän vastalauseen numero 5.

Sari Essayah kd: Arvoisa rouva puhemies! Kannatan.

Puhemies Maria Lohela: Timo Harakka on Pia Viitanen kannattamana ehdottanut, että pykälä hyväksytään vastalauseen 1 mukaisena.

Kari Uotila on Li Anderssonin kannattamana ehdottanut, että pykälä hyväksytään vastalauseen 3 mukaisena.

Peter Östman on Sari Essayahin kannattamana ehdottanut, että pykälä hyväksytään vastalauseen 5 mukaisena.

Selonteko hyväksyttiin.

Puhemies Maria Lohela: Ensin äänestetään Timo Harakan ehdotuksesta Kari Uotilan ehdotusta vastaan ja sitten voittaneesta Peter Östmanin ehdotusta vastaan ja lopuksi voittaneesta mietintöä vastaan.

Äänestysjärjestys hyväksyttiin.

Pöytäkirja PTK 128/2016 vp

1) Kari Uotilan ehdotus "jaa", Timo Harakan ehdotus "ei". Äänestyksen tulos: jaa 112, ei 51; poissa 36 (äänestys 1). Eduskunta hyväksyi tässä äänestyksessä Kari Uotilan ehdotuksen.

2) Peter Östmanin ehdotus "jaa", Kari Uotilan ehdotus "ei". Äänestyksen tulos: jaa 118, ei 49; poissa 32 (äänestys 2). Eduskunta hyväksyi tässä äänestyksessä Peter Östmanin ehdotuksen.

Timo Harakka sd: Arvoisa puhemies! Tarkoitukseni oli äänestää "ei".

Tytti Tuppurainen sd: Arvoisa puhemies! Tarkoitukseni oli äänestää "ei".

Puhemies Maria Lohela: Merkitään pöytäkirjaan.

3) Mietintö "jaa", Peter Östmanin ehdotus "ei". Äänestyksen tulos: jaa 111, ei 57; poissa 31 (äänestys 3). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

2. lakiehdotus

95 §

Peter Östman kd: Arvoisa puhemies! Esitän vastalauseen numero 5.

Sari Essayah kd: Arvoisa rouva puhemies! Kannatan.

Puhemies Maria Lohela: Peter Östman on Sari Essayahin kannattamana ehdottanut, että pykälä hyväksytään vastalauseen 5 mukaisena.

Selonteko hyväksyttiin.

Mietintö "jaa", Peter Östmanin ehdotus "ei". Äänestyksen tulos: jaa 151, ei 18; poissa 30 (äänestys 4). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

100 §

Timo Harakka sd: Arvoisa puhemies! Esitän pykälän muuttamista vastalauseemme mukaiseen muotoon.

Pia Viitanen sd: Arvoisa puhemies! Kannatan.

Puhemies Maria Lohela: Timo Harakka on Pia Viitasen kannattamana ehdottanut, että pykälä hyväksytään vastalauseen 1 mukaisena.

Selonteko hyväksyttiin.

Pöytäkirja PTK 128/2016 vp

Mietintö "jaa", Timo Harakan ehdotus "ei". Äänestyksen tulos: jaa 125, ei 45; poissa 29 (äänestys 5). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

101 §

Timo Harakka sd: Arvoisa puhemies! Esitän pykälän muutettavaksi vastalauseemme mukaiseen muotoon.

Pia Viitanen sd: Arvoisa puhemies! Kannatan.

Puhemies Maria Lohela: Timo Harakka on Pia Viitassen kannattamana ehdottanut, että pykälä hyväksytään vastalauseen 1 mukaisena.

Selonteko hyväksyttiin.

Mietintö "jaa", Timo Harakan ehdotus "ei". Äänestyksen tulos: jaa 124, ei 44; poissa 31 (äänestys 6). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

106 §

Touko Aalto vihr: Arvoisa puhemies! Esitän pykälän saavan vihreiden vastalauseen mukaisen muodon.

Ozan Yanar vihr: Arvoisa puhemies! Kannatan.

Kari Uotila vas: Arvoisa puhemies! Ehdotan, että pykälä saa sen muodon, mikä on vastalauseessa numero 3.

Li Andersson vas: Arvoisa puhemies! Kannatan.

Timo Harakka sd: Arvoisa puhemies! Esitän, että pykälä muutetaan vastalauseemme mukaiseen muotoon.

Pia Viitanen sd: Arvoisa puhemies! Kannatan.

Puhemies Maria Lohela: Touko Aalto on Ozan Yanarin kannattamana ehdottanut, että pykälä hyväksytään vastalauseen 2 mukaisena.

Kari Uotila on Li Anderssonin kannattamana ehdottanut, että pykälä hyväksytään vastalauseen 3 mukaisena.

Timo Harakka on Pia Viitassen kannattamana ehdottanut, että pykälä hyväksytään vastalauseen 1 mukaisena.

Selonteko hyväksyttiin.

Pöytäkirja PTK 128/2016 vp

Puhemies Maria Lohela: Ensin äänestetään Kari Uotilan ehdotuksesta Touko Aallon ehdotusta vastaan ja sitten voittaneesta Timo Harakan ehdotusta vastaan ja lopuksi voittaneesta mietintöä vastaan.

Äänestysjärjestys hyväksyttiin.

1) Touko Aallon ehdotus "jaa", Kari Uotilan ehdotus "ei". Äänestyksen tulos: jaa 162, ei 9; poissa 28 (äänestys 7). Eduskunta hyväksyi tässä äänestyksessä Touko Aallon ehdotuksen.

2) Timo Harakan ehdotus "jaa", Touko Aallon ehdotus "ei". Äänestyksen tulos: jaa 148, ei 21; poissa 30 (äänestys 8). Eduskunta hyväksyi tässä äänestyksessä Timo Harakan ehdotuksen.

3) Mietintö "jaa", Timo Harakan ehdotus "ei". Äänestyksen tulos: jaa 112, ei 57; poissa 30 (äänestys 9). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

124 §

Peter Östman kd: Rouva puhemies! Esitän, että pykälä muutetaan vastalauseemme mukaisesti.

Sari Essayah kd: Arvoisa rouva puhemies! Kannatan.

Puhemies Maria Lohela: Peter Östman on Sari Essayahin kannattamana ehdottanut, että pykälä hyväksytään vastalauseen 5 mukaisena.

Selonteko hyväksyttiin.

Mietintö "jaa", Peter Östmanin ehdotus "ei". Äänestyksen tulos: jaa 142, ei 25; poissa 32 (äänestys 10). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

125 §

Touko Aalto vihr: Arvoisa puhemies! Esitän, että pykälä saa vastalauseemme mukaisen muodon.

Ozan Yanar vihr: Arvoisa puhemies! Kannatan.

Timo Harakka sd: Arvoisa puhemies! Esitän, että pykälä saa vastalauseemme mukaisen muodon.

Pia Viitanen sd: Arvoisa puhemies! Kannatan.

Puhemies Maria Lohela: Touko Aalto on Ozan Yanarin kannattamana ehdottanut, että pykälä hyväksytään vastalauseen 2 mukaisena.

Pöytäkirja PTK 128/2016 vp

Timo Harakka on Pia Viitasen kannattamana ehdottanut, että pykälä hyväksytään vastalauseen 1 mukaisena.

Selonteko hyväksyttiin.

Puhemies Maria Lohela: Ensin äänestetään Timo Harakan ehdotuksesta Touko Aallon ehdotusta vastaan ja sitten voittaneesta mietintöä vastaan.

Äänestysjärjestys hyväksyttiin.

1) Touko Aallon ehdotus "jaa", Timo Harakan ehdotus "ei". Äänestyksen tulos: jaa 139, ei 31; poissa 29 (äänestys 11). Eduskunta hyväksyi tässä äänestyksessä Touko Aallon ehdotuksen.

2) Mietintö "jaa", Touko Aallon ehdotus "ei". Äänestyksen tulos: jaa 113, ei 57; poissa 29 (äänestys 12). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

127 a §, jota ei ole mietinnössä

Timo Harakka sd: Arvoisa puhemies! Esitän, että pykälä muutetaan vastalauseessamme esitettyyn muotoon.

Pia Viitanen sd: Arvoisa puhemies! Kannatan.

Mats Nylund r: Arvoisa puhemies! Esitän, että pykälä muutetaan vastalauseen 4 mukaisesti.

Mats Löfström r: Värderade fru talman! Jag understöder, kannatan.

Puhemies Maria Lohela: Timo Harakka on Pia Viitasen kannattamana ehdottanut, että pykälä hyväksytään vastalauseen 1 mukaisena.

Mats Nylund on Mats Löfströmin kannattamana ehdottanut, että pykälä hyväksytään vastalauseen 4 mukaisena.

Selonteko hyväksyttiin.

Puhemies Maria Lohela: Ensin äänestetään Timo Harakan ehdotuksesta Mats Nylundin ehdotusta vastaan ja sitten voittaneesta mietintöä vastaan.

Äänestysjärjestys hyväksyttiin.

1) Mats Nylundin ehdotus "jaa", Timo Harakan ehdotus "ei". Äänestyksen tulos: jaa 118, ei 51; poissa 30 (äänestys 13). Eduskunta hyväksyi tässä äänestyksessä Mats Nylundin ehdotuksen.

Pöytäkirja PTK 128/2016 vp

2) Mietintö "jaa", Mats Nylundin ehdotus "ei". Äänestyksen tulos: jaa 132, ei 35; poissa 32 (äänestys 14). Eduskunta hyväksyi mietinnön, jossa ei ole 127 a §:ää.

127 b §

Mats Nylund r: Arvoisa rouva puhemies! Esitän, että pykälä muutetaan vastalauseen 4 mukaisesti.

Mats Löfström r: Värderade fru talman! Jag understöder, kannatan.

Kari Uotila vas: Arvoisa puhemies! Ehdotan, että pykälä poistetaan vastalauseen 3 mukaisesti.

Li Andersson vas: Arvoisa puhemies! Kannatan.

Puhemies Maria Lohela: Mats Nylund on Mats Löfströmin kannattamana ehdottanut, että pykälä hyväksytään vastalauseen 4 mukaisena.

Kari Uotila on Li Anderssonin kannattamana ehdottanut, että pykälä poistetaan.

Selonteko hyväksyttiin.

Puhemies Maria Lohela: Ensin äänestetään pykälän sisältöä koskevasta Mats Nylundin ehdotuksesta ja sen jälkeen pykälän poistamista koskevasta Kari Uotilan ehdotuksesta.

Äänestysjärjestys hyväksyttiin.

1) Mietintö "jaa", Mats Nylundin ehdotus "ei". Äänestyksen tulos: jaa 156, ei 14; poissa 29 (äänestys 15). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

2) Mietintö "jaa", Kari Uotilan ehdotus "ei". Äänestyksen tulos: jaa 118, ei 52; poissa 29 (äänestys 16). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Eduskunta hyväksyi hallituksen esitykseen HE 135/2016 vp sisältyvien 1. ja 2. lakiehdotuksen sisällön mietinnön mukaisena. Eduskunta yhtyi valiokunnan ehdotukseen lakialoitteisiin LA 21, 62, 76 ja 77/2016 vp sisältyvien lakiehdotusten hylkäämisestä. Lakiehdotusten ensimmäinen käsittely päättyi.

Pöytäkirja PTK 128/2016 vp

5. Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi perintö- ja lahjaverolain sekä tuloverolain 47 §:n muuttamisesta

Hallituksen esitys eduskunnalle perintö- ja lahjaverolain sekä tuloverolain 47 §:n muuttamisesta annetun hallituksen esityksen (HE 175/2016 vp) täydentämisestä

Hallituksen esitys HE 175/2016 vp

Hallituksen esitys HE 245/2016 vp

Valiokunnan mietintö VaVM 33/2016 vp

Ensimmäinen käsittely

Puhemies Maria Lohela: Ensimmäiseen käsittelyyn esitellään päiväjärjestyksen 5. asia. Käsittelyn pohjana on valtiovarainvaliokunnan mietintö VaVM 33/2016 vp. Yleiskeskustelu asiasta päättyi 8.12.2016 pidetyssä täysistunnossa.

Nyt käsitellään muutosehdotukset.

7 a §

Timo Harakka sd: Arvoisa puhemies! Esitän pykälää muutettavaksi vastalauseessamme esitettyyn muotoon.

Pia Viitanen sd: Arvoisa puhemies ! Kannatan.

Puhemies Maria Lohela: Timo Harakka on Pia Viitanen kannattamana ehdottanut, että pykälä hyväksytään vastalauseen mukaisena.

Selonteko hyväksyttiin.

Mietintö "jaa", Timo Harakan ehdotus "ei". Äänestyksen tulos: jaa 112, ei 58; poissa 29 (äänestys 17). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

12 §

Timo Harakka sd: Arvoisa puhemies! Esitän pykälää muutettavaksi sosialidemokratien, vasemmistoliiton ja vihreiden yhteisen vastalauseen mukaisesti.

Kari Uotila vas: Arvoisa puhemies! Kannatan ehdotusta.

Puhemies Maria Lohela: Timo Harakka on Kari Uotilan kannattamana ehdottanut, että pykälä hyväksytään vastalauseen mukaisena.

Selonteko hyväksyttiin.

Mietintö "jaa", Timo Harakan ehdotus "ei". Äänestyksen tulos: jaa 118, ei 52; poissa 29 (äänestys 18). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Pöytäkirja PTK 128/2016 vp

14 §

Timo Harakka sd: Arvoisa puhemies! Esitän pykälää muutettavaksi vastalauseemme mukaiseen muotoon.

Touko Aalto vihr: Arvoisa puhemies! Kannatan.

Puhemies Maria Lohela: Timo Harakka on Touko Aallon kannattamana ehdottanut, että pykälä hyväksytään vastalauseen mukaisena.

Selonteko hyväksyttiin.

Mietintö "jaa", Timo Harakan ehdotus "ei". Äänestyksen tulos: jaa 118, ei 52; poissa 29 (äänestys 19). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

19 a §

Timo Harakka sd: Arvoisa puhemies! Esitän pykälän muuttamista vastalauseemme mukaiseen muotoon.

Pia Viitanen sd: Arvoisa puhemies! Kannatan.

Puhemies Maria Lohela: Timo Harakka on Pia Viitasen kannattamana ehdottanut, että pykälä hyväksytään vastalauseen mukaisena.

Selonteko hyväksyttiin.

Mietintö "jaa", Timo Harakan ehdotus "ei". Äänestyksen tulos: jaa 118, ei 50; poissa 31 (äänestys 20). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Voimaantulosäännös

Timo Harakka sd: Arvoisa puhemies! Esitän voimaantulosäännöksen muuttamista vastalauseemme mukaiseen muotoon.

Touko Aalto vihr: Arvoisa puhemies! Kannatan.

Puhemies Maria Lohela: Timo Harakka on Touko Aallon kannattamana ehdottanut, että voimaantulosäännös hyväksytään vastalauseen mukaisena.

Selonteko hyväksyttiin.

Mietintö "jaa", Timo Harakan ehdotus "ei". Äänestyksen tulos: jaa 118, ei 52; poissa 29 (äänestys 21). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Pöytäkirja PTK 128/2016 vp

Eduskunta hyväksyi hallituksen esitykseen HE 175/2016 vp sisältyvän 2. lakiehdotuksen sekä hallituksen esitykseen HE 245/2016 vp sisältyvän lakiehdotuksen sisällön mietinnön mukaisena. Eduskunta yhtyi valiokunnan ehdotukseen hallituksen esitykseen HE 175/2016 vp sisältyvän 1. lakiehdotuksen hylkäämisestä. Lakiehdotusten ensimmäinen käsittely päättyi.

6. Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain muuttamisesta ja väliaikaisesta muuttamisesta sekä vapaasta sivistystyöstä annetun lain muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 177/2016 vp

Valiokunnan mietintö SiVM 15/2016 vp

Ensimmäinen käsittely

Puhemies Maria Lohela: Ensimmäiseen käsittelyyn esitellään päiväjärjestyksen 6. asia. Käsittelyn pohjana on sivistysvaliokunnan mietintö SiVM 15/2016 vp. Yleiskeskustelu asiasta päättyi 7.12.2016 pidetyssä täysistunnossa.

Nyt käsitellään muutosehdotukset.

1. lakiehdotus

8 §

Mikaela Nylander r: Arvoisa puhemies! Ehdotan, että 1. lakiehdotuksen 8 §:n 1 momentti poistetaan.

Jukka Gustafsson sd: Arvoisa puhemies! Kannatan.

Puhemies Maria Lohela: Mikaela Nylander on Jukka Gustafssonin kannattamana ehdottanut, että 8 §:n 1 momentti poistetaan.

Selonteko hyväksyttiin.

Mietintö "jaa", Mikaela Nylanderin ehdotus "ei". Äänestyksen tulos: jaa 103, ei 65; poissa 31 (äänestys 22). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

48 §

Mikaela Nylander r: Arvoisa puhemies! Ehdotan, että 1. lakiehdotuksen 48 §:n 1 momentti poistetaan.

Jukka Gustafsson sd: Arvoisa puhemies! Kannatan.

Puhemies Maria Lohela: Mikaela Nylander on Jukka Gustafssonin kannattamana ehdottanut, että 48 §:n 1 momentti poistetaan.

Pöytäkirja PTK 128/2016 vp

Selonteko hyväksyttiin.

Mietintö "jaa", Mikaela Nylanderin ehdotus "ei". Äänestyksen tulos: jaa 103, ei 66; poissa 30 (äänestys 23). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Eduskunta hyväksyi hallituksen esitykseen HE 177/2016 vp sisältyvien 1. ja 2. lakiehdotuksen sisällön mietinnön mukaisena. Lakiehdotusten ensimmäinen käsittely päättyi.

7. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi päästökaupasta johtuvien epäsuorien kustannusten kompensoimisesta

Hallituksen esitys HE 147/2016 vp

Valiokunnan mietintö TaVM 29/2016 vp

Ensimmäinen käsittely

Puhemies Maria Lohela: Ensimmäiseen käsittelyyn esitellään päiväjärjestyksen 7. asia. Käsittelyn pohjana on talousvaliokunnan mietintö TaVM 29/2016 vp. Yleiskeskustelu asiasta päättyi 8.12.2016 pidetyssä täysistunnossa.

Nyt käsitellään muutosehdotukset.

Uusi 3 §

Hanna Sarkkinen vas: Arvoisa puhemies! Esitän, että pykälä saa vastalauseemme mukaisen muodon.

Annika Lapintie vas: Kannatan.

Puhemies Maria Lohela: Hanna Sarkkinen on Annika Lapintien kannattamana ehdottanut, että lakiin lisätään vastalauseen 1 mukainen 3 §.

Selonteko hyväksyttiin.

Mietintö "jaa", Hanna Sarkkisen ehdotus "ei". Äänestyksen tulos: jaa 130, ei 32; poissa 37 (äänestys 24). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Tytti Tuppurainen sd: Pyydän merkitsemään "jaa".

Puhemies Maria Lohela: Edustaja Tuppuraisen korjaus merkitään.

Pia Viitanen sd: Puhemies! "Jaa" oli tarkoitus myös minun äänestää.

Puhemies Maria Lohela: Selvä, merkitään tämäkin.

Vastalauseen 1 mukainen 5 §

Pöytäkirja PTK 128/2016 vp

Hanna Sarkkinen vas: Arvoisa puhemies! Esitän, että pykälä saa vastalauseemme mukaisen muodon.

Annika Lapintie vas: Arvoisa puhemies! Kannatan.

Puhemies Maria Lohela: Hanna Sarkkinen on Annika Lapintien kannattamana ehdottanut, että hyväksytään vastalauseen 1 mukainen 5 §.

Selonteko hyväksyttiin.

Mietintö "jaa", Hanna Sarkkisen ehdotus "ei". Äänestyksen tulos: jaa 132, ei 32; poissa 35 (äänestys 25). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Eduskunta hyväksyi hallituksen esitykseen HE 147/2016 vp sisältyvän lakiehdotuksen sisällön mietinnön mukaisena. Lakiehdotuksen ensimmäinen käsittely päättyi.

8. Hallituksen esitys eduskunnalle hankintamenettelyä koskevaksi lainsäädännöksi

Hallituksen esitys HE 108/2016 vp

Valiokunnan mietintö TaVM 31/2016 vp

Ensimmäinen käsittely

Puhemies Maria Lohela: Ensimmäiseen käsittelyyn esitellään päiväjärjestyksen 8. asia. Käsittelyn pohjana on talousvaliokunnan mietintö TaVM 31/2016 vp. Yleiskeskustelu asiasta päättyi 8.12.2016 pidetyssä täysistunnossa.

Nyt käsitellään muutosehdotukset.

1. lakiehdotus

2 §

Lauri Ihalainen sd: Arvoisa puhemies! Esitän, että pykälä saa SDP:n ja vasemmistoliiton vastalauseen 1 mukaisen muodon.

Hanna Sarkkinen vas: Arvoisa puhemies! Kannatan edustaja Ihalaista.

Antero Vartia vihr: Arvoisa puhemies! Ehdotan, että pykälä hyväksytään muutettuna vastalauseen 2 mukaisesti.

Touko Aalto vihr: Arvoisa puhemies! Kannatan.

Puhemies Maria Lohela: Lauri Ihalainen on Hanna Sarkkisen kannattamana ehdottanut, että pykälä hyväksytään vastalauseen 1 mukaisena.

Antero Vartia on Touko Aallon kannattamana ehdottanut, että pykälä hyväksytään vastalauseen 2 mukaisena.

Pöytäkirja PTK 128/2016 vp

Selonteko hyväksyttiin.

Puhemies Maria Lohela: Ehdotukset ovat saman sisältöiset, joten niistä äänestetään yhdessä mietintöä vastaan.

Äänestysjärjestys hyväksyttiin.

Mietintö "jaa", Lauri Ihalaisen ja Antero Vartian ehdotukset "ei". Äänestyksen tulos: jaa 107, ei 60; poissa 32 (äänestys 26). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

15 §

Lauri Ihalainen sd: Arvoisa puhemies! Esitän, että pykälä saa vastalauseen 1 mukaisen muodon.

Hanna Sarkkinen vas: Arvoisa puhemies! Kannatan edustaja Ihalaista.

Antero Vartia vihr: Arvoisa puhemies! Esitän, että pykälä hyväksytään muutettuna vastalauseen 2 mukaisesti.

Touko Aalto vihr: Arvoisa puhemies! Kannatan.

Sari Essayah kd: Arvoisa rouva puhemies! Esitän, että 15 § saa sen muodon kuin on vastalauseessa 3.

Peter Östman kd: Rouva puhemies! Kannatan.

Puhemies Maria Lohela: Lauri Ihalainen on Hanna Sarkkisen kannattamana ehdottanut, että pykälä hyväksytään vastalauseen 1 mukaisena.

Antero Vartia on Touko Aallon kannattamana ehdottanut, että pykälä hyväksytään vastalauseen 2 mukaisena.

Sari Essayah on Peter Östmanin kannattamana ehdottanut, että pykälä hyväksytään vastalauseen 3 mukaisena.

Selonteko hyväksyttiin.

Puhemies Maria Lohela: Ensin äänestetään Lauri Ihalaisen ehdotuksesta Antero Vartian ehdotusta vastaan, sitten voittaneesta Sari Essayahin ehdotusta vastaan ja lopuksi voittaneesta mietintöä vastaan.

Äänestysjärjestys hyväksyttiin.

1) Antero Vartian ehdotus "jaa", Lauri Ihalaisen ehdotus "ei". Äänestyksen tulos: jaa 119, ei 48; poissa 32 (äänestys 27). Eduskunta hyväksyi tässä äänestyksessä Antero Vartian ehdotuksen.

Pöytäkirja PTK 128/2016 vp

2) Sari Essayahin ehdotus "jaa", Antero Vartian ehdotus "ei". Äänestyksen tulos: jaa 106, ei 60; poissa 33 (äänestys 28). Eduskunta hyväksyi tässä äänestyksessä Sari Essayahin ehdotuksen.

3) Mietintö "jaa", Sari Essayahin ehdotus "ei". Äänestyksen tulos: jaa 100, ei 65; poissa 34 (äänestys 29). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

16 §

Lauri Ihalainen sd: Arvoisa puhemies! Esitän, että pykälä saa vastalauseen 1 mukaisen muodon.

Hanna Sarkkinen vas: Arvoisa puhemies! Kannatan.

Puhemies Maria Lohela: Lauri Ihalainen on Hanna Sarkkisen kannattamana ehdottanut, että pykälä hyväksytään vastalauseen 1 mukaisena.

Selonteko hyväksyttiin.

Mietintö "jaa", Lauri Ihalaisen ehdotus "ei". Äänestyksen tulos: jaa 112, ei 52; poissa 35 (äänestys 30). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

25 §

Sari Essayah kd: Arvoisa rouva puhemies! Esitän, että 25 § saa sen muodon kuin on vastalauseessa 3.

Peter Östman kd: Arvoisa puhemies! Kannatan.

Puhemies Maria Lohela: Sari Essayah on Peter Östmanin kannattamana ehdottanut, että pykälä hyväksytään vastalauseen 3 mukaisena.

Selonteko hyväksyttiin.

Mietintö "jaa", Sari Essayahin ehdotus "ei". Äänestyksen tulos: jaa 119, ei 43; poissa 37 (äänestys 31). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

80 §

Lauri Ihalainen sd: Arvoisa puhemies! Esitän, että pykälä saa vastalauseen 1 mukaisen muodon.

Hanna Sarkkinen vas: Arvoisa puhemies! Kannatan.

Puhemies Maria Lohela: Lauri Ihalainen on Hanna Sarkkisen kannattamana ehdottanut, että pykälä hyväksytään vastalauseen 1 mukaisena.

Pöytäkirja PTK 128/2016 vp

Selonteko hyväksyttiin.

Mietintö "jaa", Lauri Ihalaisen ehdotus "ei". Äänestyksen tulos: jaa 117, ei 46; poissa 36 (äänestys 32). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Maria Tolppanen sd: Tarkoitukseni oli äänestää "ei".

Puhemies Maria Lohela: Merkitään.

81 §

Lauri Ihalainen sd: Arvoisa puhemies! Esitän, että pykälä saa vastalauseessa 1 esitetyn muodon.

Hanna Sarkkinen vas: Arvoisa puhemies! Kannatan.

Puhemies Maria Lohela: Lauri Ihalainen on Hanna Sarkkisen kannattamana ehdottanut, että pykälä hyväksytään vastalauseen 1 mukaisena.

Selonteko hyväksyttiin.

Mietintö "jaa", Lauri Ihalaisen ehdotus "ei". Äänestyksen tulos: jaa 117, ei 47; poissa 35 (äänestys 33). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

93 §

Lauri Ihalainen sd: Arvoisa puhemies! Esitän, että pykälä saa vastalauseen 1 mukaisen muodon.

Hanna Sarkkinen vas: Arvoisa puhemies! Kannatan edustaja Ihalaisen esitystä.

Antero Vartia vihr: Arvoisa puhemies! Ehdotan, että pykälä muutetaan vastalauseen 2 mukaisesti.

Touko Aalto vihr: Arvoisa puhemies! Kannatan.

Puhemies Maria Lohela: Lauri Ihalainen on Hanna Sarkkisen kannattamana ehdottanut, että pykälä hyväksytään vastalauseen 1 mukaisena.

Antero Vartia on Touko Aallon kannattamana ehdottanut, että pykälä hyväksytään vastalauseen 2 mukaisena.

Selonteko hyväksyttiin.

Puhemies Maria Lohela: Ensin äänestetään Lauri Ihalaisen ehdotuksesta Antero Vartian ehdotusta vastaan ja lopuksi voittaneesta mietintöä vastaan.

Pöytäkirja PTK 128/2016 vp

Äänestysjärjestys hyväksyttiin.

1) Antero Vartian ehdotus "jaa", Lauri Ihalaisen ehdotus "ei". Äänestyksen tulos: jaa 115, ei 49; poissa 35 (äänestys 34). Eduskunta hyväksyi tässä äänestyksessä Antero Vartian ehdotuksen.

2) Mietintö "jaa", Antero Vartian ehdotus "ei". Äänestyksen tulos: jaa 104, ei 59; poissa 36 (äänestys 35). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

95 §

Lauri Ihalainen sd: Arvoisa puhemies! Esitän, että pykälä saa vastalauseen 1 mukaisen muodon.

Hanna Sarkkinen vas: Arvoisa puhemies! Kannatan.

Puhemies Maria Lohela: Lauri Ihalainen on Hanna Sarkkisen kannattamana ehdottanut, että pykälä hyväksytään vastalauseen 1 mukaisena.

Selonteko hyväksyttiin.

Mietintö "jaa", Lauri Ihalaisen ehdotus "ei". Äänestyksen tulos: jaa 116, ei 47; poissa 36 (äänestys 36). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

98 §

Lauri Ihalainen sd: Arvoisa puhemies! Esitän, että pykälä saa vastalauseessa 1 esitetyn muodon.

Hanna Sarkkinen vas: Arvoisa puhemies! Kannatan.

Antero Vartia vihr: Arvoisa puhemies! Ehdotan, että pykälä hyväksytään muutettuna vastalauseen 2 mukaisesti.

Touko Aalto vihr: Arvoisa puhemies! Kannatan.

Puhemies Maria Lohela: Lauri Ihalainen on Hanna Sarkkisen kannattamana ehdottanut, että pykälä hyväksytään vastalauseen 1 mukaisena.

Antero Vartia on Touko Aallon kannattamana ehdottanut, että pykälä hyväksytään vastalauseen 2 mukaisena.

Selonteko hyväksyttiin.

Puhemies Maria Lohela: Ensin äänestetään Lauri Ihalaisen ehdotuksesta Antero Vartian ehdotusta vastaan ja lopuksi voittaneesta mietintöä vastaan.

Pöytäkirja PTK 128/2016 vp

Äänestysjärjestys hyväksyttiin.

1) Antero Vartian ehdotus "jaa", Lauri Ihalaisen ehdotus "ei". Äänestyksen tulos: jaa 125, ei 39; poissa 35 (äänestys 37). Eduskunta hyväksyi tässä äänestyksessä Antero Vartian ehdotuksen.

2) Mietintö "jaa", Antero Vartian ehdotus "ei". Äänestyksen tulos: jaa 104, ei 59; poissa 36 (äänestys 38). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Uusi 98 a §

Lauri Ihalainen sd: Arvoisa puhemies! Esitän, että pykälä saa vastalauseen 1 mukaisen muodon.

Hanna Sarkkinen vas: Arvoisa puhemies! Kannatan.

Puhemies Maria Lohela: Lauri Ihalainen on Hanna Sarkkisen kannattamana ehdottanut, että lakiin lisätään vastalauseen 1 mukainen 98 a §.

Selonteko hyväksyttiin.

Mietintö "jaa", Lauri Ihalaisen ehdotus "ei". Äänestyksen tulos: jaa 116, ei 48; poissa 35 (äänestys 39). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

110 §

Lauri Ihalainen sd: Arvoisa puhemies! Esitän, että pykälä saa vastalauseen 1 mukaisen muodon.

Hanna Sarkkinen vas: Arvoisa puhemies! Kannatan.

Puhemies Maria Lohela: Lauri Ihalainen on Hanna Sarkkisen kannattamana ehdottanut, että pykälä hyväksytään vastalauseen 1 mukaisena.

Selonteko hyväksyttiin.

Mietintö "jaa", Lauri Ihalaisen ehdotus "ei". Äänestyksen tulos: jaa 116, ei 47; poissa 36 (äänestys 40). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

115 §

Lauri Ihalainen sd: Arvoisa puhemies! Esitän, että pykälä saa vastalauseen 1 mukaisen muodon.

Hanna Sarkkinen vas: Arvoisa puhemies! Kannatan.

Pöytäkirja PTK 128/2016 vp

Puhemies Maria Lohela: Lauri Ihalainen on Hanna Sarkkisen kannattaman ehdottanut, että pykälä hyväksytään vastalauseen 1 mukaisena.

Selonteko hyväksyttiin.

Mietintö "jaa", Lauri Ihalaisen ehdotus "ei". Äänestyksen tulos: jaa 116, ei 48; poissa 35 (äänestys 41). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Uusi 170 §

Antero Vartia vihr: Arvoisa puhemies! Ehdotan, että pykälä hyväksytään muutettuna vastalauseen 2 mukaisesti.

Touko Aalto vihr: Arvoisa puhemies! Kannatan.

Puhemies Maria Lohela: Antero Vartia on Touko Aallon kannattamana ehdottanut, että lakiin lisätään vastalauseen 2 mukainen 170 §.

Selonteko hyväksyttiin.

Mietintö "jaa", Antero Vartian ehdotus "ei". Äänestyksen tulos: jaa 104, ei 60; poissa 35 (äänestys 42). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Eduskunta hyväksyi hallituksen esitykseen HE 108/2016 vp sisältyvien 1.—17. lakiehdotuksen sisällön mietinnön mukaisena. Lakiehdotusten ensimmäinen käsittely päättyi.

9. Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annetun lain muuttamisesta ja väliaikaisesta muuttamisesta, työttömyysturvalain muuttamisesta ja väliaikaisesta muuttamisesta sekä työsopimuslain 13 luvun 6 §:n muuttamisesta ja 1 luvun 4 §:n väliaikaisesta muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 209/2016 vp

Toimenpidealoite TPA 13, 19/2015 vp, 48/2016 vp

Valiokunnan mietintö TyVM 13/2016 vp

Ensimmäinen käsittely

Puhemies Maria Lohela: Ensimmäiseen käsittelyyn esitellään päiväjärjestyksen 9. asia. Käsittelyn pohjana on työelämä- ja tasa-arvovaliokunnan mietintö TyVM 13/2016 vp. Yleiskeskustelu asiasta päättyi 7.12.2016 pidetyssä täysistunnossa.

Nyt käsitellään muutosehdotukset.

2. lakiehdotus

Pöytäkirja PTK 128/2016 vp

5 luvun 3 §

Merja Mäkisalo-Ropponen sd: Arvoisa puhemies! Ehdotan, että 3 §:n 3 momentti poistetaan vastalauseen 1 mukaisesti.

Ilmari Nurminen sd: Arvoisa puhemies! Kannatan.

Puhemies Maria Lohela: Merja Mäkisalo-Ropponen on Ilmari Nurmisen kannattamana ehdottanut, että pykälän 3 momentti poistetaan.

Selonteko hyväksyttiin.

Mietintö "jaa", Merja Mäkisalo-Ropponen ehdotus "ei". Äänestyksen tulos: jaa 108, ei 55; poissa 36 (äänestys 43). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

5 luvun 4 §

Merja Mäkisalo-Ropponen sd: Arvoisa puhemies! Ehdotan, että 4 §:n 1 momentti poistetaan vastalauseen 1 mukaisesti.

Ilmari Nurminen sd: Arvoisa puhemies! Kannatan.

Puhemies Maria Lohela: Merja Mäkisalo-Ropponen on Ilmari Nurmisen kannattamana ehdottanut, että pykälän 1 momentti poistetaan.

Selonteko hyväksyttiin.

Mietintö "jaa", Merja Mäkisalo-Ropponen ehdotus "ei". Äänestyksen tulos: jaa 108, ei 55; poissa 36 (äänestys 44). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

5 luvun 4 a §

Merja Mäkisalo-Ropponen sd: Arvoisa puhemies! Ehdotan, että 4 a § poistetaan vastalauseen 1 mukaisesti.

Ilmari Nurminen sd: Arvoisa puhemies! Kannatan.

Puhemies Maria Lohela: Merja Mäkisalo-Ropponen on Ilmari Nurmisen kannattamana ehdottanut, että pykälä poistetaan.

Selonteko hyväksyttiin.

Pöytäkirja PTK 128/2016 vp

Mietintö "jaa", Merja Mäkisalo-Ropposen ehdotus "ei". Äänestyksen tulos: jaa 109, ei 55; poissa 35 (äänestys 45). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

5 luvun 10 §

Merja Mäkisalo-Ropponen sd: Arvoisa puhemies! Ehdotan, että 10 §:n 2 momentti poistetaan vastalauseen 1 mukaisesti.

Ilmari Nurminen sd: Arvoisa puhemies! Kannatan.

Puhemies Maria Lohela: Merja Mäkisalo-Ropponen on Ilmari Nurmisen kannattamana ehdottanut, että pykälän 2 momentti poistetaan.

Selonteko hyväksyttiin.

Mietintö "jaa", Merja Mäkisalo-Ropposen ehdotus "ei". Äänestyksen tulos: jaa 108, ei 55; poissa 36 (äänestys 46). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Eduskunta hyväksyi hallituksen esitykseen HE 209/2016 vp sisältyvien 1.—3. lakiehdotuksen sisällön mietinnön mukaisena. Lakiehdotusten ensimmäinen käsittely päättyi.

10. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi yleisestä asumistuesta annetun lain muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 231/2016 vp
Valiokunnan mietintö YmVM 19/2016 vp

Ensimmäinen käsittely

Puhemies Maria Lohela: Ensimmäiseen käsittelyyn esitellään päiväjärjestyksen 10. asia. Käsittelyn pohjana on ympäristövaliokunnan mietintö YmVM 19/2016 vp. Yleiskeskustelu asiasta päättyi 7.12.2016 pidetyssä täysistunnossa.

Nyt käsitellään muutosehdotukset.

10 §

Riitta Myller sd: Arvoisa puhemies! Esitän, että 10 § poistetaan vastalauseen 1 mukaisesti.

Anneli Kiljunen sd: Arvoisa puhemies! Kannatan.

Hanna Sarkkinen vas: Arvoisa puhemies! Esitän, että pykälä saa vastalauseen 2 mukaisen muodon.

Matti Semi vas: Arvoisa puhemies! Kannatan edustaja Sarkkisen tekemää esitystä.

Pöytäkirja PTK 128/2016 vp

Puhemies Maria Lohela: Riitta Myller Anneli Kiljusen kannattamana ja Hanna Sarkkinen Matti Semin kannattamana ovat ehdottaneet, että 10 § poistetaan.

Selonteko hyväksyttiin.

Puhemies Maria Lohela: Ehdotukset ovat samansisältöiset, joten niistä äänestetään yhdessä mietintöä vastaan.

Äänestysjärjestys hyväksyttiin.

Mietintö "jaa", Riitta Myllerin ja Hanna Sarkkisen ehdotukset "ei". Äänestyksen tulos: jaa 109, ei 55; poissa 35 (äänestys 47). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

51 §

Riitta Myller sd: Arvoisa puhemies! Esitän, että 51 § poistetaan vastalauseen 1 mukaisesti.

Anneli Kiljunen sd: Arvoisa puhemies! Kannatan.

Puhemies Maria Lohela: Riitta Myller on Anneli Kiljusen kannattamana ehdottanut, että 51 § poistetaan.

Selonteko hyväksyttiin.

Mietintö "jaa", Riitta Myllerin ehdotus "ei". Äänestyksen tulos: jaa 108, ei 55; poissa 36 (äänestys 48). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Eduskunta hyväksyi hallituksen esitykseen HE 231/2016 vp sisältyvän lakiehdotuksen sisällön mietinnön mukaisena. Lakiehdotuksen ensimmäinen käsittely päättyi.

11. Hallituksen esitys eduskunnalle metsälahjavähennystä koskevaksi lainsäädännöksi

Hallituksen esitys HE 158/2016 vp

Valiokunnan mietintö VaVM 28/2016 vp

Toinen käsittely

Puhemies Maria Lohela: Toiseen käsittelyyn esitellään päiväjärjestyksen 11. asia. Nyt voidaan hyväksyä tai hylätä lakiehdotukset, joiden sisällöstä päätettiin ensimmäisessä käsittelyssä. Keskustelu asiasta päättyi 7.12.2016 pidetyssä täysistunnossa.

Keskustelussa on Timo Harakka Krista Kiurun kannattamana ehdottanut, että lakiehdotukset hylätään.

Lisäksi on Timo Harakka Krista Kiurun kannattamana tehnyt vastalauseen mukaisen lausumaehdotuksen.

Pöytäkirja PTK 128/2016 vp

Selonteko hyväksyttiin.

Puhemies Maria Lohela: Ensin on äänestettävä lakiehdotusten hyväksymisestä tai hylkäämisestä.

Hyväksyminen "jaa", hylkääminen "ei". Äänestyksen tulos: jaa 111, ei 49; poissa 39 (äänestys 49).

Eduskunta hyväksyi ensimmäisessä käsittelyssä sisällöltään päätetyt, hallituksen esitykseen HE 158/2016 vp sisältyvät 1. ja 2. lakiehdotuksen. Lakiehdotusten toinen käsittely päättyi.

Puhemies Maria Lohela: Lopuksi on päätettävä lausumaehdotuksesta.

Mietintö "jaa", Timo Harakan ehdotus "ei". Äänestyksen tulos: jaa 112, ei 49; poissa 38 (äänestys 50). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Asian käsittely päättyi.

12. Hallituksen esitys eduskunnalle yrittäjävähennystä koskevaksi lainsäädännöksi

Hallituksen esitys HE 176/2016 vp

Lakialoite LA 68/2016 vp

Valiokunnan mietintö VaVM 29/2016 vp

Toinen käsittely

Puhemies Maria Lohela: Toiseen käsittelyyn esitellään päiväjärjestyksen 12. asia. Nyt voidaan hyväksyä tai hylätä lakiehdotus, jonka sisällöstä päätettiin ensimmäisessä käsittelyssä. Keskustelu asiasta päättyi 7.12.2016 pidetyssä täysistunnossa.

Keskustelussa on Timo Harakka Krista Kiurun kannattamana ehdottanut, että lakiehdotus hylätään.

Timo Harakka on Krista Kiurun kannattamana tehnyt vastalauseen 1 mukaiset kaksi lausumaehdotusta.

Touko Aalto on Krista Mikkosen kannattamana tehnyt vastalauseen 2 mukaisen lausumaehdotuksen

Hanna Sarkkinen on Matti Semin kannattamana tehnyt vastalauseen 3 mukaisen lausumaehdotuksen.

Selonteko hyväksyttiin.

Puhemies Maria Lohela: Ensin on äänestettävä lakiehdotuksen hyväksymisestä tai hylkäämisestä.

Hyväksyminen "jaa", hylkääminen "ei". Äänestyksen tulos: jaa 118, ei 41, tyhjiä 1; poissa 39 (äänestys 51).

Pöytäkirja PTK 128/2016 vp

Antero Vartia vihr: Arvoisa puhemies! Tarkoitukseni oli äänestää tyhjää.

Peter Östman kd: Arvoisa puhemies! Tarkoitukseni oli äänestää "jaa".

Sari Tanus kd: Arvoisa puhemies! Tarkoitukseni oli äänestää "jaa".

Puhemies Maria Lohela: Merkitään.

Eduskunta hyväksyi ensimmäisessä käsittelyssä sisällöltään päätetyn, hallituksen esitykseen HE 176/2016 vp sisältyvän lakiehdotuksen. Eduskunta pysyi ensimmäisessä käsittelyssä tekemässään päätöksessä lakialoitteeseen LA 68/2016 vp sisältyvän lakiehdotuksen hylkäämisestä. Lakiehdotuksen toinen käsittely päättyi.

Puhemies Maria Lohela: Lopuksi on päätettävä keskustelussa tehdyistä lausumaehdotuksista. Ehdotuksista äänestetään erikseen mietintöä vastaan.

Äänestysjärjestys hyväksyttiin.

Mietintö "jaa", Timo Harakan ehdotus 1 "ei". Äänestyksen tulos: jaa 107, ei 54; poissa 38 (äänestys 52). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö "jaa", Timo Harakan ehdotus 2 "ei". Äänestyksen tulos: jaa 109, ei 50; poissa 40 (äänestys 53). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö "jaa", Touko Aallon ehdotus "ei". Äänestyksen tulos: jaa 112, ei 49; poissa 38 (äänestys 54). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö "jaa", Hanna Sarkkisen ehdotus "ei". Äänestyksen tulos: jaa 112, ei 50; poissa 37 (äänestys 55). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Asian käsittely päättyi.

13. Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi valtion rahoituksesta evankelis-luterilaiselle kirkolle eräisiin yhteiskunnallisiin tehtäviin annetun lain 2 §:n ja ortodoksisesta kirkosta annetun lain 119 §:n muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 247/2016 vp

Valiokunnan mietintö HaVM 23/2016 vp

Toinen käsittely

Puhemies Maria Lohela: Toiseen käsittelyyn esitellään päiväjärjestyksen 13. asia. Nyt voidaan hyväksyä tai hylätä lakiehdotukset, joiden sisällöstä päätettiin ensimmäisessä käsittelyssä. Keskustelu asiasta päättyi 7.12.2016 pidetyssä täysistunnossa.

Keskustelussa on Sirpa Paatero Matti Semin kannattamana ehdottanut, että lakiehdotukset hylätään.

Pöytäkirja PTK 128/2016 vp

Selonteko hyväksyttiin.

Hyväksyminen "jaa", hylkääminen "ei". Äänestyksen tulos: jaa 96, ei 63; poissa 40 (äänestys 56).

Eduskunta hyväksyi ensimmäisessä käsittelyssä sisällöltään päätetyt, hallituksen esitykseen HE 247/2016 vp sisältyvät 1. ja 2. lakiehdotuksen. Lakiehdotusten toinen käsittely päättyi. Asian käsittely päättyi.

14. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi ikääntyneen väestön toimintakyvyn tukemisesta sekä iäkkäiden sosiaali- ja terveystalveluista annetun lain ja sosiaalihuoltolain 42 §:n muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 218/2016 vp

Valiokunnan mietintö StVM 35/2016 vp

Toinen käsittely

Puhemies Maria Lohela: Toiseen käsittelyyn esitellään päiväjärrjestyksen 14. asia. Nyt voidaan hyväksyä tai hylätä lakiehdotukset, joiden sisällöstä päätettiin ensimmäisessä käsittelyssä. Keskustelu asiasta päättyi 7.12.2016 pidetyssä täysistunnossa.

Keskustelussa on Anneli Kiljunen Tuula Haataisen kannattamana ehdottanut, että 1. lakiehdotus hylätään.

Selonteko hyväksyttiin.

1. lakiehdotuksen hyväksyminen "jaa", hylkääminen "ei". Äänestyksen tulos: jaa 97, ei 64; poissa 38 (äänestys 57).

Eduskunta hyväksyi ensimmäisessä käsittelyssä sisällöltään päätetyt, hallituksen esitykseen HE 218/2016 vp sisältyvät 1. ja 2. lakiehdotuksen. Lakiehdotusten toinen käsittely päättyi. Asian käsittely päättyi.

15. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi terveydenhuoltolain muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 213/2016 vp

Valiokunnan mietintö StVM 36/2016 vp

Toinen käsittely

Puhemies Maria Lohela: Toiseen käsittelyyn esitellään päiväjärrjestyksen 15. asia. Keskustelu asiasta päättyi 7.12.2016 pidetyssä täysistunnossa.

Keskustelussa on Sari Tanus Sari Essayahin kannattamana tehnyt vastalauseen mukaisen perustelua koskevan ehdotuksen.

Selonteko hyväksyttiin.

Pöytäkirja PTK 128/2016 vp

Eduskunta hyväksyi ensimmäisessä käsittelyssä sisällöltään päätetyn, hallituksen esitykseen HE 213/2016 vp sisältyvän lakiehdotuksen. Lakiehdotuksen toinen käsittely päättyi.

Puhemies Maria Lohela: Lopuksi on päätettävä perusteluja koskevasta ehdotuksesta.

Mietintö "jaa", Sari Tanuksen ehdotus "ei". Äänestyksen tulos: jaa 153, ei 6; poissa 40 (äänestys 58). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Asian käsittely päättyi.

Puhemies Maria Lohela: Täysistunto keskeytetään suuren valiokunnan kokouksen vuoksi, ja täysistuntoa jatketaan suuren valiokunnan kokouksen päätyttyä kello 14.50.

16. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi työttömyysturvalain muuttamisesta ja eräiksi siihen liittyviksi laeiksi

Hallituksen esitys HE 210/2016 vp

Valiokunnan mietintö TyVM 15/2016 vp

Ensimmäinen käsittely

Puhemies Maria Lohela: Nyt jatketaan tänään kello 13.47 keskeytettyä täysistuntoa.

Ensimmäiseen käsittelyyn esitellään päiväjärjestyksen 16. asia. Käsittelyn pohjana on työelämä- ja tasa-arvovaliokunnan mietintö TyVM 15/2016 vp. Nyt päätetään lakiehdotusten sisällöstä.

Keskustelu

14.53 **Anna Kontula vas:** Arvoisa puhemies! Hallituksen esitykseen 210/2016 liittyy kaksi ongelmaa.

Ensinnäkään se ei johda toivottuihin tuloksiin. Hallituksen esitystä perustellaan tavoitteella lyhentää työttömyysaikoja ja lisätä työllisyyttä. Sen paremmin valiokunnan kuulemat asiantuntijat kuin laajempi tutkimustietokaan eivät tue sitä oletusta, että niillä keinoin, joita hallituksen esityksessä ehdotetaan, saavutettaisiin näitä tuloksia.

Toinen ongelma, mikä hallituksen esitykseen liittyy, on, että vaikka toivottuja tuloksia ei saavutetakaan, näillä uudistuksilla todennäköisesti on epätoivottuja vaikutuksia. On erittäin todennäköistä, että tämän esityksen seurauksena työttömien saamat sanktiot lisääntyvät. Sen jälkeen, kun sanktiot ylipäätään otettiin osaksi meidän työttömyysturvajärjestelmää, tulottomien kotitalouksien määrä on Suomessa yli tuplaantunut. Me tiedämme, että siirtyminen työttömyysturvalta kokonaan toimeentulotuelle tai kokonaan perusturvan ulkopuolelle yleensä johtaa myös liukumiseen pois työvoimapolitiittisten toimenpiteiden ulottuvilta ja sitä kautta käytettävissä olevasta työvoimasta eli syrjäytymiseen. Näissä tulottomissa kotitalouksissa elää myös paljon lapsia, ja sanktiopolitiikalla onkin sitä kautta yhteys myös lapsiköyhyyden lisääntymiseen.

Jos hyvin käy, nyt esitetyt uudistukset johtavat ainoastaan kohtuullisiin kiristyksiin meidän työttömyyspolitiikassa. On kuitenkin vahvoja syitä epäillä, ja uusi ehdotettu lainsäädäntö antaisi siihen täyden mahdollisuuden, että me kohtaamme myös pahoja kohtuutto-

Pöytäkirja PTK 128/2016 vp

muuksia. Itse käytin vastalauseessani esimerkkiä, jossa henkilön voitaisiin uuden lainsäädännön mukaan edellyttää menevän Toijalasta töihin Helsinkiin jopa alle TES-minimien silloin, jos alalla ei ole voimassa olevaa työehtosopimusta, ja että tällaisessa tilanteessa henkilön käteenjäävä tulo, kun ynnätään erilaiset verohelpotukset, saatu palkka ja ne tulonsiirrot, joihin tämä henkilö on oikeutettu, on asumiskustannusten jälkeen noin 85 euroa. Henkilö siis kävisi työkkärin velvoittamana kokopäivätyössä, ja elämiseen jäisi 85 euroa kuussa. No, tätä ei valiokunnassakaan kukaan pitänyt järkevänä tai kohtuullisena tilanteena, mutta valiokunnan mietinnössä huoli kuitataan toiveella siitä, että viranomaiset eivät tekisi sellaisia päätöksiä, joita yleisen oikeustajun mukaan ei voi pitää kohtuullisina.

Tällainen oletus on tietysti kaunis mutta vähän naiivi tilanteessa, jossa jo nyt merkittävä osa työhönosoituksista ja sanktiopäätöksistä tehdään koneellisesti ja jossa tulevaisuudessa tarkoituksena on lisätä digitalisaation osuutta ja automatisoida näitä toimintoja entisestään. Jos meillä ei ole tarkkaa lainsäädäntöä, me emme voi ohjelmoida myöskään näihin koneellisiin järjestelmiin sellaisia kohtuullisuuselementtejä, jotka estäisivät ylilyönnit, väärinkäytökset ja kohtuuttomat tilanteet.

Tilannetta huonontaa entisestään se, että muualla samaan aikaan hallitus on päättänyt toteuttaa kolmen kuukauden määräaikaistarkastukset, määräaikaishaastattelut työttömille, sellaisilla resursseilla, joiden arvioidaan käytännössä johtavan siihen, että työttömien mahdollisuus tavoittaa TE-toimiston virkailija silloin, kun he itse apua tarvitsisivat omista tarpeistaan ja aikatauluistaan lähtien, tulee heikkenemään nykyisestä — nytkään se ei ole kovin helppoa.

Näiden syiden takia tulen pykäläkohtaisessa käsittelyssä esittämään joitakin muutoksia.

14.58 Tarja Filatov sd (esittelypuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Anteeksi myöhästyminen, todellakin. Tämä istunto oli vähän poikkeukselliseen aikaan, ja kun kello rupesi soimaan, niin yritin juosta, mutta myöhästyin. — Valiokunnan puolesta tämä ikään kuin mietinnön esittelypuheenvuorona: koetan tiiviisti kertoa muutaman pointin, jotka nousivat esiin.

Elikkä tämän tarkoitushan on nopeuttaa työn vastaanottamista ja lyhentää työttömyysjaksoja tiukentamalla niitä työttömien velvollisuuksia, joita heillä on työn vastaanottamisen suhteen ja tietyissä muissakin asioissa. Kyse on esimerkiksi kolmen kuukauden ammattitaitosuojan päätyttyä velvollisuudesta hakea ja ottaa vastaan työtä, kokoaikatyötä, myös sellaista työtä, josta maksettava palkka on ikään kuin pienempi kuin työttömyysturva tähän asti — tätä itse asiassa edustaja Kontula kuvasi, tätä problematiikkaa, hetki sitten omassa puheenvuorossansa. Lisäksi työstä kieltäytymisen perusteella voidaan asettaa korvaukseton määräaika. Tämä on hieman problemaattista siinä mielessä, että jos työpaikan sijainti on työssäkäyntialueen ulkopuolella, niin ihmisellä ei enää olisi pätevää syytä erota työstä. Ja itse asiassa näihin haastatteluihin liittyen — ne eivät tule tässä lainsäädännössä, nämä kolmen kuukauden haastattelut: tässä lähdetään siitä, että silloinkin työttömällä on velvollisuus osallistua erilaisiin toimiin, joita ei ole sovittu työllistymissuunnitelmassa, ja jos hän ei niihin osallistu, niin niiden perusteella hän menettää työttömyysturvansa. Ja sen lisäksi tässä on joitakin teknisiä muutoksia.

Jos yleisesti toteaa, niin valiokunta piti tätä ehdotettua esitystä tarpeellisena ottaen huomioon työmarkkinatilanteen ja kohtaanto-ongelmat — voidaan ajatella, että tämä on kansantalouden tilanteen ja työmarkkinatilanteen näkökulmasta perusteltavissa oleva esitys — mutta totesi, että nämä tiukennettavat seuraamukset toimivat vain, jos ne toteutetaan koh-

Pöytäkirja PTK 128/2016 vp

tuullisella tavalla, ja joissakin tilanteissa ne saattavat aiheuttaa sitä, että ihmiset siirtyvät pois työttömyysturvan piiristä mutta eivät työllisty vaan joutuvat sitten toimeentulotuen piiriin. Se näkyy itse asiassa hallituksen esityksen perusteluissakin: tällä ajatellaan olevan muutaman miljoonan säästövaikutus, sen sijaan työllisyysvaikutuksia noissa perusteluissa ei ole uskallettu laskea.

Valiokunta korosti sitä, että nämä tavoitteet toteutuvat vain, jos nämä työttömyysturvasäännökset ovat selkeitä ja työnhakija tietää ennakolta, millainen toiminta johtaa seuraamuksiin. Ja valiokunnan kannassa todetaan, että työttömyysturvalakia pitää selkeyttää siten, että tämä moitittava menettely ja siitä johtuvat seuraamukset käyvät mahdollisimman yksiselitteisesti ilmi lainsäädännöstä.

Korvauksettoman määräajan asettamisen suhteen työstä kieltäytymiseen liittyen lomautuksen kohdalla tulee joitakin muutoksia, ja tätä määräaikaa ollaan pidentämässä 60 päivästä 90 päivään. Valiokunta piti muutosta hyvänä ja katsoi, että kun se, milloin työttömyysturvan karenssi astuu voimaan, siirtyy, niin se itse asiassa vaikuttaa siihen, että työtömällä on mahdollisuus nopeasti työllistyä, jos hän onnistuu löytämään työpaikan, ikään kuin estää se jo langennut karenssi. Tällä on kannustinvaikutusta siihen, että karenssin uhattessa haetaan aktiivisemmin työtä.

No sitten tämä työllistymissuunnitelma ja osallistuminen myös niihin toimenpiteisiin, joita suunnitelmassa ei ole sovittu. Valiokunta kävi tästä pitkän keskustelun ja totesi, että sinänsä voidaan tehdä muitakin tarjouksia ja se on ihan kannatettavaa, mutta kun kerran haastatteluja aiotaan tehdä kolmen kuukauden välein, niin silloin on tärkeää, että näistä haastatteluista ei tule mitään läpihuutojuttuja vaan niissä aidosti sitten päivitetään työllistymissuunnitelmaa. Ja siihen nähden tämän työllistämissuunnitelman ulkopuolelta tehdyn tarjouksen, vaikkapa kouluttautumisen- tai jonkun muun toimenpidetarjouksen, pitäisi olla ennemmin poikkeus kuin sääntö. Elikkä halusimme valiokuntana korostaa sitä, että haastattelujen pitää olla kunnollisia ja niissä pitää oikeasti pohtia, mitkä ovat niitä toimia, jotka työllisyyttä edistävät. Pieni pelko oli siitä, että voi käydä niin päin, että kun voi sen työllistymissuunnitelman ulkopuoleltakin tehdä tarjouksia, niin sitten näitä työllistymissuunnitelmia ei tarpeeksi huolella päivitetä.

Alueellisen liikkuvuuden kohdalla itse asiassa valiokunta ei ollut huolissaan niinkään siitä tilanteesta, jossa ihmisellä on korkea ansiosidonnainen työttömyysturva ja hän joutuu pidemmän matkan päähän pienemmällä palkalla kuin se turva, vaan ennemminkin niistä tilanteista, joissa ihmisellä on työmarkkinatuki ja pitkä matka, jonka päähän hän joutuu työhön, jolloin hän itse asiassa menee toimeentulotukinormin alapuolelle, ja kiinnitti huomionsa siihen, että tällaisissa työtarjouksissa pitää olla järki kädessä ja tehdä niitä kohtuullisesti, jotta ne eivät aiheuta aivan kohtuutonta tilannetta. Nythän osa-aikatyössä säilyy tulovertailu, mutta kokoaikatyössä ei säily, elikkä osa-aikatyössä ei tarvitse ottaa työttömyysturvaa pienemmällä rahalla työtä vastaan, mutta kokoaikatyötä pitää ottaa 3 tunnin työmatkan päästä.

Tässä oikeastaan ne keskeiset huomiot. Muutamat pykälämuutokset, mitä tähän tuli, olivat lähinnä teknisiä ja sellaisia, jotka tulivat sitten perustuslakivaliokunnan kautta. Eli kyse oli siitä päivästä, jolloin työstä kieltäytyy tai ikään kuin tuo karenssiin johtava menettely on tapahtunut: pitää olla selkeästi määritelty, milloin se tapahtuu, koska siitä seuraa sanktio. Tällaisen täydennyksen teimme tänne pykäliin. Ja yhdessä kohtaa poistimme yhden "voidaan"-sanon, joka oli oikeastaan perustuslakivaliokunnan puolelta myös selkeyttävä toimenpide. — Tässä nämä lyhyesti.

Pöytäkirja PTK 128/2016 vp

15.04 **Ilmari Nurminen sd:** Arvoisa puhemies! Hallituksen esityksessä työttömyysturvain muuttamisesta ehdotetaan muutettavaksi työn vastaanottamisvelvollisuutta ja ylipääntänsä velvollisuutta osallistua aktiivitoimenpiteisiin työttömyysetuuden menettämisen uhalla. Tässä hallituksen esityksessä esitetään muun muassa luopumista ammattisuojan jälkeisestä työstä kieltäytymistä koskevasta kokoaikatyön kulu- ja tulovertailusta. Oman auton käyttöpakkoa lisätään työssäkäyntialueen ulkopuolella sekä karenssia pidennetään 90 päivään.

Saan itse jatkuvasti yhteydenottoja työttömiltä sen takia, että lukuisista yrittämisistä ja haluamisista huolimatta he eivät ole kuitenkaan onnistuneet saamaan työtä. Siksi lähtökohteisesti pidän tätä hallituksen esitystä kyseenalaisena, koska sen lähtökohtana on, että työttömät välttelisivät työtä ja olisivat jollain tavalla passiivisia. Kuitenkin me tiedämme, että työttömyys, varsinkin pitkäaikaistyöttömyys, on kasvussa ja alueelliset erot työttömyydenkin kohdalla kohtaamisessa ovat suuret. Meidän asiantuntijakuulemisessakin on todettu ja muutkin asiantuntijat tuoneet esille, ettei tällainen runsas sanktioiden käyttö ole välttämättä tehokkain toimeenpanon merkki, vaan on hyvin mahdollista, etteivät suorat osoitukset, mitä työttömille annetaan, vastaa näiden työntekijöiden tarpeita ja tilanteita, ja tämä olisi äärettömän tärkeä huomioida tässäkin esityksessä.

Nostan muutamia kohtia, jotka ovat haasteellisia tässä hallituksen esityksessä.

Ensimmäisenä on tämä työnhakijan velvollisuus ammattisuojan päätyttyä ottaa vastaan sellaista kokoaikatyötä kolmen tunnin matka-ajan piiristä, josta maksettava palkka on aiheutuneiden kustannusten jälkeen mahdollisesti pienempi kuin hänelle maksettava työttömyysetuus. Tässä lainkohdassa on monia haasteita, joihin on ehkä syytä vielä puuttua.

Tässä saman vaalipiirin edustaja Kontula toi esille tätä Tampere-esimerkkiä, ja on hyvä todeta, että nopeutuneiden liikenneyhteyksien ansiosta tämä kolmen tunnin enimmäismatka-ajan piirissä sijaitseva työpaikka voi olla hyvinkin etäällä tästä työttömän asuinpaikasta. Tästä johtuen kustannukset saattavat nousta hyvinkin korkeiksi. Esimerkiksi Tampereelta, tai Kontulan esityksessä vaalipiirin eteläosasta Toijalasta, voidaan käytännössä määrätä työttömiä kokoaikatyöhön myös Helsinkiin. Täytyy ottaa huomioon, että meillä on hyvin paljon myös pienipalkkaista kokoaikatyötä, jossa saattaa syntyä tämä haaste näistä kustannuksista, ja sen takia se voi muodostua työttömälle taloudellisesti kannattamattomaksi ja jopa kohtuuttomaksi.

Valiokunta otti tähän kantaa ja vaati, että tähän asiaan jollain tavalla kiinnitetään huomiota, mutta käytännössä tämä ei tule toteutumaan, koska kuten täälläkin on todettu, koneet pitkälti lähettävät näitä työhakemuksia ja siinä kohti noudatetaan sitten voimassa olevaa lainsäädäntöä. Sen takia olisikin tärkeää, että tästä tulo- ja kuluvertailusta ei luovuttaisi vaan se sisällytettäisiin tähän kieltäytymisoikeudeksi ja se estäisi tässä tilanteessa työnhakijan kannalta kohtuuttomien tilanteiden synnyn.

Toinen kohta on se, että hallituksen esityksen mukaan työnhakijalle voidaan jatkossa asettaa korvaukseton määräaika, jos hän kieltäytyy näistä työllisyysuunnitelman ulkopuolisista palveluista. Tämä on äärettömän huolestuttavaa siksi, että työllisyysuunnitelman tulisi olla se työnhakijan ohjenuora kohti sitä työllisyyttä, ja tämä aiheuttaa työttömille myös sekaannusta, että mihin kaikkeen heillä on velvollisuus osallistua näiden sanktioiden ohella. Ja ylipääntänsä vielä huomioisin tähän lisääntyvään sanktiopolitiikkaan liittyen, että Suomessa on jo melko korkeat sanktiot muihin maihin verrattuna. Nyt pitäisikin panostaa vahvemmin TE-keskusresursseihin ja ylipääntänsä palveluprosessien ja työnvälityksen tehostamiseen.

Pöytäkirja PTK 128/2016 vp

Arvoisa puhemies! Näihin asioihin olemme kiinnittäneet huomiota omassa vastalauseessamme, ja tulen esittämään ne ensi viikolla sitten pykälämuutoksina.

15.10 Eero Lehti kok: Arvoisa rouva puhemies! Mitä nopeammin työtön työllistyy, se on kaikkien kannalta paras vaihtoehto. Työttömyyden pitkittyminen aiheuttaa vaikeuksia päästä takaisin työmarkkinoille, ja nykyinen järjestelmä lyhyellä tähtämellä ajattelevalle antaa siihen mahdollisuuden, ja se näkyy myös tilastoissa. Vähän ennen kuin nämä määräajat päättyvät, jolloin työttömyyskorvaus lakkaa, on kummallisen paljon työn saantia. Se, että ihminen olettaa, että kaikissa tilanteissa hän löytää sellaista työtä, jota hän itse toivoo, ei nyky-yhteiskunnassa voi olla ainoa lähtökohta. Tanskan esimerkki, jossa työvoimaviranomaiset ovat erittäin aktiivisia työllistämään työttömäksi joutuneen, osoittaa sen, että yhteiskunnan kannattaa olla yhteiskunnan oman edun mutta myös asianosaisen työttömän kannalta erittäin aktiivinen. Mitä nopeammin työllistyminen tapahtuu, sitä vähemmän syntyy erilaisia ongelmia. Minun mielestäni nämä ääriesimerkit ovat tilastollisesti erittäin harvinaisia, karenssia määrätään perin harvoin ja nyky-yhteiskunnassa myös korvaukset työmatkoista pääsääntöisesti annetaan verovelvolliselle täysimääräisenä hyvityksenä.

15.12 Merja Mäkisalo-Ropponen sd: Arvoisa puhemies! Kuten edustaja Nurminen äsken totesikin, työelämä- ja tasa-arvovaliokunnan demarien ja vihreiden ryhmät olemme jättäneet vastalauseen tästä lakiesityksestä. Hyväksymme kotouttamiseen liittyvät esitykset, karenssin alkamisen lykkäämisen 30 päivällä ja sen, ettei työstä voi erota, jos työmatkaan kuluva aika on hyväksyttävä. Muilta osin emme voi lakiehdotusta hyväksyä.

Karenssin pidentämiselle, kulu- ja tulovertailusta luopumiselle, oman auton käytön laajentamiselle ja työllistämisuunnitelman ulkopuolisten toimien velvoittavuudelle emme ole valiokunnan kuulemisessa saaneet riittäviä perusteluja, eikä tutkimustietoa sanktioiden kiristämisen vaikutuksista ole, eikä meille ole pystytty sitä esittämään. Lisäksi kansainvälisen vertailun perusteella sanktioiden määrä on Suomessa melko korkea verrattuna moniin muihin maihin, vaikka joskus kuulee jotain muuta väitettävän.

Näiden esitysten taustalla tuntuu olevan ajattelumalli, jonka mukaan työttömät välttelisivät työtä ja olisivat passiivisia. Näin ei kuitenkaan ole, sillä valtaosa työttömistä kyllä hakee työtä, mutta sitä ei tällä hetkellä ole saatavilla. Olennaisempaa kuin tiukentaa velvoitteita on palveluprosessien onnistuminen ja työnvälityksen tehostaminen.

Edustaja Lehti äsken mainitsi tämän Tanskan hyvänä esimerkkinä, ja jos ajatellaan, että haluaisimme Tanskan mallin saada Suomeen, niin siinä tapauksessa meidän pitäisi TE-toimistoihin saada kyllä moninkertaisesti enemmän työntekijöitä ohjaamaan niitä prosesseja kuin tällä hetkellä on. Tällä hetkellä työvoimatoimistoissa on niin vähän työntekijöitä, että tämän Tanskan mallin sijoittaminen Suomen olosuhteisiin ei näillä henkilöstöresursseilla kyllä pysty onnistumaan millään tavalla.

Työttömyysturvan vastikkeellisuuden heikentäminen ei paranna työllisyyttä, ja nyt ehdotetut kiristykset hankaloittavat kohtuuttomasti monien ihmisten arkea. Esimerkiksi matalapalkka-aloilla kokoaikatyön vastaanottaminen kolmen tunnin enimmäismatka-ajan puitteissa, nämä matkakustannukset huomioiden, voi muodostua taloudellisesti kannattamattomaksi ja työttömälle muutenkin kohtuuttomaksi. Heikko toimeentulo yhdistettynä pitkään työpäivään pitkine työmatkoineen aiheuttaa monia ongelmia muun muassa lapsiperheissä, joissa lasten päivähoitoaika tai koulun jälkeinen yksinoloaika pitenee kohtuuttomasti, ja tämä on perheiden kannalta epäinhimillistä.

Pöytäkirja PTK 128/2016 vp

15.14 **Tarja Filatov sd:** Arvoisa puhemies! Edustaja Lehden kanssa on helppo olla samaa mieltä siitä, että mitä nopeammin ihminen työllistyy, sen parempi kaikille, sille ihmiselle itsellensä ennen muuta. On myös helppo olla samaa mieltä siitä, että Tanskan mallissa on paljon hyvää ja siellä tehokas työnvälitys on se, joka tuo työllisyshyötyä.

Mutta on pakko korjata muutama väärä käsitys, joita tässä puheenvuorossa oli.

Edustaja Lehti viittasi siihen, että kun ansiosidonnainen on päättymässä, niin silloin ihmiset ikään kuin yhtäkkiä työllistyvät jotenkin runsaammin. Kun arvioidaan niitä tutkimuksia, joita tästä työllistymisestä on tullut, niin ne osoittavat, että ihmiset kyllä työllistyvät, mutta valtaosa heistä työllistyy tuettuun työhön elikkä palkkatuella. He eivät pääse avoimille työmarkkinoille, niin kuin usein kuvitellaan. Toinen väylä työllistyä tässä tilanteessa on se, että ihmiset palaavat takaisin edelliseen, vanhaan työhönsä elikkä ikään kuin takaisinottovelvollisuuden kautta — vanhassa firmassa tuotannolliset ja taloudelliset syyt eivät enää ole voimassa, ja sinne on palkattu sitten entistä työvoimaa takaisin. No, tämä väylä Suomessa tukkeutuu, koska takaisinottovelvollisuutta muutettiin ja heikennettiin, elikkä sitä kautta takaisin ei enää, varsinkaan ikääntyneemmän työntekijän, ole helppo päästä, koska hallitus loi mallin, jossa on helppo vaihtaa nuorempaan ja ehkä sitten vähän kokeneempaan ja jollakin tavalla halutumpaan ja kiltimpään ja nöyrempään työvoimaan. Mutta todellakin, tämä harha siitä, että jotenkin juuri ennen ansiosidonnaisen päättymistä työllistyttäisiin, ei saa kyllä tilastoaineistoista niin suurta tukea, mitä Suomessa usein uskotaan. Suurin osa ihmisistä päätyy siihen, että he eivät osallistu.

Mitä tulee näihin karensseihin, niin voisi todeta, ja hallituksen esityksen perusteluissakin kerrotaan se, että karensseja itse asiassa Suomessa tulee varsin runsaasti. Jos oikein muistan — nämä meidän eduskunnan iPadit eivät aina toimi niin hyvin, että pääsisi kiinni noihin alkuperäisiin dokumentteihin — niin se oli noin 120 000 karenssin paikkeilla. Tai jos joku muistaa tarkemmin... Kuitenkin erittäin mittavasta määrästä oli kyse, ja niiden seurauksena ihmiset joko joutuvat myöhemmin pelkälle työmarkkinatuella — eivät pääse ansiosidonnaisen piiriin, koska eivät ole päässeet työhön — tai pahimmassa tapauksessa he joutuvat toimeentulotuella, jolloin he eivät enää edes ole työmarkkinoiden käytettävissä. Useammat tutkimukset osoittavat, että karenssit itse asiassa, varsinkin suhteellisen hyvässä asemassa olevia työttömiä, johtavat pois työvoimasta eivätkä suinkaan työelämään. Elikkä silloin työvoimasta kokonaan syrjäytymisen riski kasvaa.

Yleiskeskustelu päättyi ja asian käsittely keskeytettiin.

17. Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi sairausvakuutuslain ja elatustukilain 6 ja 8 §:n muuttamisesta sekä eräiksi muiksi avioliittolain muutokseen liittyviksi laeiksi

Hallituksen esitys HE 232/2016 vp

Valiokunnan mietintö StVM 40/2016 vp

Ensimmäinen käsittely

Puhemies Maria Lohela: Ensimmäiseen käsittelyyn esitellään päiväjärjestyksen 17. asia. Käsittelyn pohjana on sosiaali- ja terveystieteiden valiokunnan mietintö StVM 40/2016 vp. Nyt päätetään lakiehdotusten sisällöstä. Asia pantiin pöydälle tähän täysistuntoon 8.12.2016 pöytäkirjassa täysistunnossa, joten yleiskeskustelu jatkuu.

Pöytäkirja PTK 128/2016 vp

Keskustelu

15.17 Arja Juvonen ps: Arvoisa rouva puhemies! Tämä hallituksen esitys ehdottaa muutettavaksi sairausvakuutuslakia ja elatustukilakia. Pääosa ehdotetuista muutoksista on seurausta jo vahvistetusta lainmuutoksesta, jolla avioliittolain säännökset muutettiin sukupuolineutraaliin muotoon. Lailla muutetaan sairausvakuutuslain vanhempainpäivärahasäännöksiä, elatustukilakia, ja esityksen tavoitteena on parantaa eri ja samaa sukupuolta olevien parien yhdenvertaista oikeutta sosiaaliturvaan. Esitys liittyy valtion vuoden 2017 talousarvioesitykseen ja on tarkoitettu käsiteltäväksi sen yhteydessä. Lait ovat tarkoitetut tulemaan voimaan samanaikaisesti jo vahvistetun avioliittolain muutoksen kanssa 1. päivä maaliskuuta 2017.

Vaikka tämä lakiesitys on liitännäislaki liittyen tasa-arvoiseen avioliittolakiin, tällä lailla on myös merkittäviä muutoksia heteroperheille, muun muassa isien tilanteeseen. Valiokunta päätyi lisäämään kaksi uutta pykälää tähän esitettyyn lakiesitykseen, ja ne liittyvät isyysrahaan ja vanhempainrahaan.

Valiokunta ehdotti pykälään uutta 2 momenttia, jonka mukaan lapsen hoidosta vastaavalla isällä on oikeus isyysrahaan, vaikka lapsen äiti ja isä eivät elä yhteisessä taloudessa avio- tai avoliitossa. Kyseessä on esimerkiksi sellainen tilanne, jossa lapsen biologinen äiti ja biologinen isä ovat eronneet eivätkä enää elä yhteisessä taloudessa avio- tai avoliitossa, samoin kuin tilanne, jossa lapsen biologinen äiti ja biologinen isä eivät ole lainkaan eläneet yhteisessä taloudessa avio- tai avoliitossa. Säännöstä sovelletaan myös silloin, kun lapsen adoptioäiti ja adoptioisä ovat eronneet tai kun lapsen biologinen äiti ja hänen avio- tai avopuolisonsa tai rekisteröity puolisonsa ovat eronneet. Isän katsotaan vastaavan lapsen hoidosta, jos lapsi asuu isän luona tai jos isä pääasiallisesti vastaa lapsen hoidosta tai sen järjestämisestä sekä lapsen huollosta arjessa.

Vanhempainrahaa ehdotetaan 1 momentin toinen säännös siirrettäväksi muutettuna pykälän 2 momenttiin. Esitys kuuluu näin, että "säännöksen mukaan lapsen isällä, joka vastaa lapsen hoidosta, on oikeus vanhempainrahaan, vaikka lapsen äiti ja isä eivät elä yhteisessä taloudessa avio- tai avoliitossa".

Nämä kaksi esitettyä muutosta ovat tärkeitä asioita, ja niitä on pitkään odotettu toteutuvaksi, ja nyt tällä lakiesityksellä korjataan myös nämä asiat. On hyvä asia, että isien oikeudet tulevat huomioiduksi näin merkittävällä tavalla. Eli tulevaisuudessa biologinen isä, joka hoitaa lastaan mutta ei ole asunut avio- tai avoliitossa äidin kanssa, on oikeutettu samoihin oikeuksiin. Yhdenvertaisuus paranee, ja sanoisin myös, että tämä lakiesitys nostaa isän siihen arvoon kuin isän kuuluukin nousta.

Toki lakiesityksessä on edelleen myös jotain, mitä tulevaisuudessa voimme korjata. Näissä asioissa ylipäänsäkin aina on kehittämisen varaa.

Valiokunta esittää lausumaa tähän loppuun: "Eduskunta edellyttää, että hallitus jatkaa sosiaali- ja terveysministeriössä tehdyn selvitystyön pohjalta erilaisten perheiden perhevaapaajärjestelmän ja siihen liittyvän lainsäädännön kehittämistä, jotta perheiden erilaiset elämäntilanteet huomioitaisiin yhdenvertaisella tavalla."

Arvoisa rouva puhemies! Esimerkiksi isän uuden puolison oikeutta vanhempainvapaaan ei vielä ole olemassa, ja on toivottavaa, että tulevaisuudessa tämäkin asia tullaan josakin vaiheessa sitten käsittelemään.

Arvoisa rouva puhemies! Meillä on erilaisia perheitä, meillä on erilaisia lapsia — on tärkeää, että me menemme lapsen etu edellä, ja se on se keihäänkaari, jota seurataan. On tärkeää,

Pöytäkirja PTK 128/2016 vp

keää, että lapsella on rakastavat vanhemmat tai rakastava vanhempi. Se on kaikkien etu, se on lapsen etu, se on yhteiskunnan etu. Meidän tulee tehdä kaikkemme sen eteen, että jokainen lapsi tässä yhteiskunnassa saa lähelleen rakastavan vanhemman, on hän sitten isä tai äiti, ja tämä yhdenvertaisuus sitten myös näissä erilaisissa sosiaalietuuksissa vanhemmille annetaan. — Kiitos.

15.22 Sari Tanus kd: Arvoisa rouva puhemies! Vaikka edustaja Juvonen hyvin kauniisti kuvasi tähän hallituksen esitykseen liittyviä hyviä muutoksia, niin kokonaiskuva, sisältö ei todella toisaalta ole ihan noin auvoinen. Toki tässä hallituksen esityksessä 232, jossa ehdotetaan muutettavaksi muun muassa sairausvakuutuslakia ja elatustukilakia, on monia hyviä kannatettaviakin asioita, mutta sinne sisältyy hyvin monia heikkouksia.

Niin kuin edellisessä jo todettiin, niin tähän on viime kaudella säädetyt sukupuoli-neutraalin avioliittolain seurausta, joka mahdollisesti tulee voimaan ensi keväänä, ellei nykyistä avioliittolakia saada säilytettyä. Tuohon sukupuolineutraaliin avioliittolakiin, niin kuin tiedämme, kuuluu näitä liitännäislakeja, ja tämä paketti on yksi niistä.

Muistutettakoon tässä alkuun, että lakivaliokuntahan esitti viime kaudella avioliiton säilyttämistä miehen ja naisen välisenä. Lakivaliokunta kiinnitti tuolloin mietinnössään erityistä huomiota siihen, että ennen tuolloin esitettyjen merkittävien perheoikeudellisten lainsäädäntömuutosten toteuttamista olisi tullut laatia lapsivaikutusten arviointi. Tämä on yksi merkittäviä asioita, kun tämä eduskunta itse on itsellensä säätänyt säädökset, että ennen lapsiin kohdistuvia lakimuutoksia lapsivaikutusten arvioinnit tulisi tehdä. Niitä ei tuolloin tehty ja nyt viedään näitä paketteja eteenpäin eikä edelleenkään arvioida eikä tehdä lapsivaikutusarviointeja. Asia nousi nimittäin tuolloinkin valiokunnan asiantuntijakuulemisissa esille.

Lapsivaikutusten arvioinnin todettiin valiokunnan mietinnössä perustuvan lapsen oikeuksien yleissopimuksen mukaiseen vaatimukseen asettaa lapsen etu ensisijaiseksi kaikessa lapsiin kohdistuvassa päätöksenteossa. Tuosta lakivaliokunnan mietinnöstä vuodelta 2014 poiketen eduskuntahan hyväksyi tuolloin avioliittolain muutoksen, vaikka muun muassa valiokunnan esiin ottamat lapsivaikutusarvioinnit jäivät täysin puutteellisiksi. Kyse oli siis tuolloin kiireellä valmistellusta ja vain tietyn vähemmistömarginaaliryhmän etuja ajavasta muutoksesta. Muutoksen vaikutukset sen sijaan tulevat koskettamaan paljon paljon isompaa ihmisryhmää. Avioliittolain muutoksen vaikutukset jäivät tuolloin kattavasti arvioimatta, ja nyt jälkikäteen niitä pyritään paikkailemaan.

Katson, että avioliittolain säilyttäminen valiokunnan mietinnön mukaisesti miehen ja naisen välisenä on perusteltua jo pelkästään perheoikeudellisen sääntelyn johdonmukaisuuden kannalta, enkä valitettavasti voi hyväksyä tätä nyt käsillä olevaa hallituksen esitystä.

Esimerkkinä sääntelyyn tulevista epäjohdonmukaisuuksista otan esille tämän hallituksen esityksen mukaiset ehdotukset siitä, että lapsen äidin naispuolisella avio- tai avopuolisolla olisi oikeus sekä vanhempain- että isyysrahaan samoin perustein kuin lapsen äidin miespuolisella avio- ja avopuolisolla ja että samaa sukupuolta olevalle avioparille, joka adoptoi lapsen yhdessä, ehdotetaan oikeutta yhteen isyysrahakauteen. Isyysraha on perustellusta syystä määritelty lapsen isälle maksettavaksi etuudeksi, ja se pitää sellaisena jatkossa säilyttää ja turvata isän oikeus isyysrahaan. On näin ollen ristiriitaista, että isyysraha voitaisiin laissa määrittää maksettavaksi naiselle. Tiettyjä tällaisia hyvin yksinkertaisia juuritason ristiriitoja jo pelkästään en soisi Suomen lainsäädäntöön säädettävän.

Pöytäkirja PTK 128/2016 vp

Lainsäädännöllä ei myöskään tule huonontaa biologisen vanhemman oikeuksia ehdotetun kahden samaa sukupuolta olevan vanhemman vahvistamisen kustannuksella. Minä katson, että hyvänä vanhempana, hyvänä kasvattajana, hyvänä huoltajana voi toki toimia todella monia ja suorittaa sen tehtävän hyvin. Mutta missään tilanteessa mielestäni Suomessa ja Suomen lainsäädännössä ei saisi polkea tai vähentää biologisten äitien tai biologisten isien osuutta ja heidän mahdollisuuksiaan osallistua ja oikeuksiaan omaan biologiseen lapseensa.

Adoptiovanhemmistahan meillä säädetään adoptiolainsäädännössä, joten kovasti arvostamani adoptiovanhempia, adoptioäitejä ja -isiä en tässä puheessa nyt sitten käsittele.

Näiden nyt esitettävien muutosten osalta totean lisäksi, että kyse on avioliittolain muutoksen tavoin erittäin kiireellä tehdystä esityksestä, jossa vaikutuksia ei ole riittävän kattavasti arvioitu ja jossa asiaa on katsottu vain pienen marginaaliryhmän kannalta. Lakiehdotukset perustellaan avioliittolain muuttamisen kautta unohtamalla samalla muut vaikutuksen kohteeseen kuuluvat isot ihmisryhmät, ensisijaisesti lapset ja biologiset isät. Samoin näkökulmat eroperheiden osalta on unohdettu täysin. Nykyinen lainsäädäntömme ei huomioi riittävästi lasten isiä, vaikka sukupuolisyriintä on kielletty YK:n ihmisoikeuksien julistuksessa sekä EU:n lainsäädännössä. Lainsäädäntömme ei myöskään nykyisen muotoisenaan mahdollista riittävästi isien osallistumista lasten hoitoon. Hallituksen esityksen mukaiset ehdotukset heikentävät lisäksi entisestään isien asemaa.

Asiassa kuullut asiantuntijat pitivät epäkohtana sitä, että lapsen hoidosta vastaavalla isällä ei nykyisin ole lainkaan oikeutta vanhempainpäivärahoihin, jos hän ei ole tai ei ole ollut avio- tai avoliitossa lapsen äidin kanssa. Näissä tilanteissa lasta hoitavalla isällä ei ole oikeutta lainkaan vanhempainrahaan esimerkiksi silloin, kun lapsen äiti on sairastunut eikä kykene hoitamaan lastaan ja lapsi asuu isän luona. Pidän lähtökohtaisesti tietenkin hyvänä muutosesityksenä valiokunnan ehdotusta siitä, että nykyistä tai aiempaa avio- tai avoliittoa lapsen äidin kanssa ei edellytetä lasta hoitavalta isältä vanhempain- tai isyysrahan saamiseksi silloin, kun hän todellisuudessa ja käytännössä hoitaa lasta.

Hoidosta vastaavan isän ohella tässä tulisi paremmin huomioida myös hoitoon osallistuva isä. Eli nythän tässä määritellään, että hoidosta kokonaan vastaava isä huomioidaan, mutta jäävät tyystin huomioimatta ne biologiset isät, jotka osallistuvat hoitoon. Esitetty muutos on näin ollen liian yksipuolinen, eikä sitä voi tällaisenaan kannattaa. Tarvitaan huomattavasti parempi kokonaisuudistus, jossa huomioidaan paremmin biologisten isien oikeuksien parantaminen kaikissa tilanteissa ja edistetään isien osallistumista ja mahdollisuuksia lasten hoitoon.

Esimerkiksi vanhempainraha-oikeutta on nykylaissa rajoitettu siten, että ainoastaan lapsen äidin luona asuva isä taikka isä, joka hoitaa lasta kokonaan yksin, voi saada vanhempainrahaa ja vanhempainvapaata. Näin ollen esimerkiksi eronnut isä, joka hoitaa lastaan 50 tai jopa 90 prosenttia ajasta, ei ole oikeutettu vanhempainrahaan. Ja esimerkiksi aktiivisesti 30—50 prosenttia ajasta lastaan luonaan pitävä etävanhempi ei voi saada vanhempainrahaa, kunnallista perheasuntoa, yksinhuoltaja-avustusta, lapsilisää eikä muitakaan vastavia tukia, koska lapsi ei virallisesti lainkaan asu hänen luonaan eikä lapsi nykyisen lainsäädännön mukaan kuulu etävanhemman perheeseen. Lapsille pitäisi näin ollen antaa mahdollisuus kuulua yhtä aikaa molempiin eri perheisiin.

Näitä epäkohtia tämän hallituksen esityksen jälkeen jää koskien valtavan suurta joukkoa isiä, nimenomaan biologisia isiä, ja tämä on yksi keskeinen syy, minkä takia tällaiseen tältä pakettiin en voi hyväksyä ja tulen ehdottomaan sen hylkäämistä.

Pöytäkirja PTK 128/2016 vp

Kaiken kaikkiaan tästä täytyy tietenkin sanoa, että niin kuin sukupuolineutraali avioliittolaki ja sen hyväksyminen olivat kiireellä rykättyjä asioita, pienen marginaalivähemmistön etuja silloin huomioitiin, samoin nyt, kun viedään kiireellä näitä liitännäispaketteja, niihin löytyy kyllä aikaa, niihin löytyy virkamiehiä, käsiä, kirjoittajia samaan aikaan, kun meillä on suuria ja paljon suurempia kansanjoukkoja koskettavia erittäin kipeitä asioita odottamassa käsittelyä. Lasten oikeudet biologiseen isään ja äitiin ja avioliittokäsitys sinänsä, keskeinen instituutio tässä valtiossa, ovat edelleenkin säilyttämisen arvoisia asioita.

Se, mikä tässä kaikessa huolestuttaa hyvin paljon, on se, kuinka meillä säilyy sanan- ja mielipiteen ilmaisun vapaus tässä maassa. Vaikka sukupuolineutraali avioliittolaki ei ole edes tullut vielä voimaan, niin on räikeitä, hämmästyttävän suuria tapahtumia jo tässä vaiheessa, joissa on todettu, että sanan- ja mielipiteen ilmaisun vapautta on pyritty rajoittamaan ja on jo rajoitettu, ja siitä on jo päätöksiäkin olemassa. Näkisin, että tässäkin perusasiassa, mistä nämä kaikki juontavat, silloin, kun säilytämme (Puhemies koputtaa) parisuhdelain ja avioliittolain erillisinä, voimme huolehtia tasa-arvoisesti eri ihmisryhmien oikeuksista (Puhemies koputtaa) ja mahdollisuuksista. Toivoisin, että löytyy tällaista tahtotilaa tältä eduskunnalta.

15.33 Arja Juvonen ps: Arvoisa rouva puhemies! Edellinen puhuja mainitsi, että tarvitaan kokonaisuudistus, ja juuri siihen tällä hallituksen esityksellä ja varsinkin valiokunnan jättämällä lausumaesityksellä kannustetaan. Me kannustamme siihen, että perhevapaajärjestelmän ja siihen liittyvän lainsäädännön kehittämistä jatketaan, ja tämän toivotaan kannustavan etsimään muun muassa näihin epäkohtiin vastauksia, mitä edellinen puhuja mainitsi. Otitte esille etäisät ja sen, että isä osallistuu ajoittain vaikkapa lapsenhoitoon. Kyllä me voimme myös kysyä siitä, että eihän lapsilisääkään makseta kuin vain toiselle vanhemmista. Elikkä tämä on valtavan iso kokonaispaketti, ja se täytyy sitten eriksensä vielä miettiä ja ratkaista, mitä muuta parannettavaa on.

Mainitsitte myös tässä vastalauseessanne, että lainsäädäntömme ei nykyisen muotoisena mahdollista riittävästi isien osallistumista lastenhoitoon. Minun mielestäni kysymystä siitä, että isät osallistuvat lastenhoitoon, ei lainsäädännöllä suinkaan päätetä, eikä siihen oikeastaan kannustetakaan. Perheet valitsevat tällä hetkellä itse, hoitaako isä vai äiti lasta. Totta kai me toivomme ja kannustamme, että isät entistä enemmän osallistuisivat siihen lastenhoitoon — käyttäisivät tätä vanhempainvapaata, käyttäisivät kotihoivovapaata, pitäisivät isyysvapaitaan.

Sanoitte, että olisi toivottavaa, että biologisten isien osuutta ei heikennetä, ja kritisoitte sitä ja sanoitte, että tämä esitys ei ole auvoinen. Minun mielestäni tämä on siinä mielessä auvoinen, että tämä korjaa sen epäkohdan, mikä meillä on vallinnut Suomessa liian pitkään: biologisen isän, sen oikean isän oikeus pitää vanhempainvapaata lapsensa kanssa. Minun mielestäni se ei ole pois isältä. Se on äärettömän tärkeä ja hyvä asia, ja se on ennen kaikkea jotakin, mitä me annamme myös lapselle. Elikkä me korostamme ja nostamme sen isän roolin, ja kyllä minä näen ainakin suomalaiset isät niin hyvinä isinä, että ilomielin tämän mahdollisuuden heille suon. Isät rakastavat lapsiaan ja pystyvät hoitamaan, ja on hienoa, että me tällä esityksellä annamme isälle oikeuden vanhempainvapaaseen ja isyysvapaaseen.

15.35 Sari Tanus kd: Arvoisa rouva puhemies! Juuri aivan niin kuin edustaja Juvonen totesi. Kannatan ilman muuta, niin kuin puheessanikin sanoin, isien mahdollisuuksia ja kaik-

Pöytäkirja PTK 128/2016 vp

kea, mitä myös tässä hallituksen esityksessä toisaalta on jo tuotu. Mutta niin kuin nostin tuossa esiin, sinne edelleenkin jää suuria epäkohtia kuitenkin suhteessa isoon joukkoon biologisia isä. Tämä hallituksen esitys on rykätty kasaan hirveällä vauhdilla ja nimenomaan näinä liitännäislakeina ajatellen sukupuolivähemmistöjä ja sukupuolineutraalia avioliittolakia, niin kuin siitä lähtien, kun se oltaisiin voitu tehdä huolellisemmin ja samanaikaisesti huomioiden kaikki nämäkin biologiset isät, esimerkiksi eroisät ja ne, jotka osallistuvat lapsenhoitoon osittain, ehkä puolet ajasta tai jopa 99 prosenttia, ja jotka edelleenkin tämän muutoksen jälkeen jäävät syrjityiksi. Tämä on nimenomaan se, sanoisinko, tärkein pointtini, että kun me muutamme isien asemaa — ja on korkea aika muuttaa, parantaa nimenomaan biologisten isien asemaa — ja kun on siihen jo tartuttu, niin se oltaisiin voitu tehdä ajan kanssa huolellisemmin ja huomioida nämä. Esimerkiksi Isät lasten asiassa ry:n edustaja, oliko hän nyt varatoiminnanjohtaja, kävi kuultavana, ja hän esitti erittäin selkeästi, muutamia keskeisiä muutostoiveita. Sen sijaan, että olisimme antaneet aikaa tälle asialle ja parantaneet esitystä, tämä esitys viedään nopeasti nimenomaan liitännäislakilähtöisesti pientä vähemmistöä ajatellen eteenpäin, ja se on minusta tässä salissa surullista.

15.37 Arja Juvonen ps: Arvoisa rouva puhemies! On hyvä asia, että me käymme täällä tätä keskustelua ja kerromme näitä ajatuksia siitä, mitenkä me näemme ja koemme. Todelakin, Isät lasten asiassa oli meillä kuultavana, ja he esittivät toki muitakin asioita. Me keskustelimme valiokunnassa siitä, että hintalappu kaikelle sille asiamäärälle, mitä toivottiin vietäväksi läpi, oli tällä kertaa mahdollon. Tämä on budjettilaki, ja siitäkin syystä kaikesta siitä on keskusteltava ja varsinkin siitä hintalapusta ja laajasti siitä, mitä ne ajatellut muutokset mahdollisesti vaativat ja tarvitsevat, koska kysymyksessä on paljon erilaisia asioita.

Epäkohtia on, aivan kuten, Sari Tanus, mainitsitte, ja niihin toivotaan palattavan. Me teimme tätä meidän lausumaehdotustamme hyvin huolellisesti yhdessä valiokunnassa, muuten yksimielisesti, paitsi kristillisdemokraatit jättivät tämän oman vastalauseensa asiaan. Ja todellakin, tämä lausuma kuuluu näin: "Eduskunta edellyttää, että hallitus jatkaa sosiaali- ja terveysministeriössä tehdyn selvitystyön pohjalta erilaisten perheiden perhevaapaajärjestelmän ja siihen liittyvän lainsäädännön kehittämistä, jotta perheiden erilaiset elämäntilanteet huomioitaisiin yhdenvertaisella tavalla." Kyllä minä itse näen nämä lausumat hyvin tärkeinä asioita. Kyllä ne meitä ohjaavat, ne muistuttavat meitä, ne tulevat vuosi toisensa jälkeen meidän eteemme jossakin tilanteessa tarkastusvaliokunnassa, ja me mietimme, mitä (Puhemies koputtaa) niille tehdään, ja ovatko ne edenneet. Eli siinä mielessä kyllä se huoli kuvastuu tästä lausumasta, ja tätä varmasti käsitellään ja pidetään huoli siitä, että näitä tärkeitä teemoja, mitä on nostettu esille, epäkohtia, kehitettäviä asioita edelleen viedään eteenpäin. Siinä tarvitaan sitkeyttä, ja on hyvä, että täällä puhutaan ja jaetaan ajatuksia. Isien, äitien ja ennen kaikkea lasten asia on meidän kaikkien yhteinen, ja on tärkeää, että lapsella on hyvä, lähellä oleva vanhempi, isä tai äiti, ja että he ovat yhdenvertaisessa asemassa.

15.39 Sari Tanus kd: Arvoisa rouva puhemies! Halusin vielä pyytää puheenvuoron sanoakseni, että on todella hyvä ja kunnioitettava asia ja on korkea aika nostaa tässä maassa uudelleen meidän miesten ja isien, sanoisinko, profiilia ja mahdollisuuksia. Täällä ovat naisasianaiset olleet moneen, moneen kertaan äänessä ja naisten oikeuksia ja tasa-arvoa vieneet eteenpäin, mutta tuntuu, että isien, biologisten isien, tärkeys ja arvo on monta ker-

Pöytäkirja PTK 128/2016 vp

taa jäänyt taka-alalle. Siinä mielessä tietysti nämä, niin kuin edustaja Juvonen on puhunut kauniisti ja oikein, ovat hyviä ja kannatettavia asioita.

Kun ajatellaan sitä, että nyt nämä liitännäislakeina sukupuolineutraalin avioliittolain myötä koskettavat kuitenkin varsin pientä joukkoa, jonka asemaan tässä tartutaan ja jota parannetaan, niin samanaikaisesti meillä on ollut eroperheitä kymmeniä, kymmeniä vuosia ja eroperheitä, joissa on koettu hyvin traagisia ja kipeitä menetyksiä ja eroja lapsista ja etäännyttämistä ja huoltajakiistoja ja niin edelleen. Tuntuu jotenkin sydäntä raapivalta — sanoisinko niin — esimerkiksi se, kun Isät lasten asialla ry:n edustaja antoi paperin, jossa sanotaan, että "olemme taas menossa tilanteeseen, jossa yksittäisen vähemmistön ongelma pyritään ratkomaan kovalla kiireellä sekä sellaisella tavalla, joka tekee monien avioeron kokeneiden suomalaisten ongelmien ratkomisen mahdottomaksi". Eli nyt parannetaan joidenkin asemaa, kun sitten on iso joukko näitä, jotka ovat käyneet jo valtavan kipeitä jaksoja ja kokemuksia elämässä, ja olisin suonut, että ennen kuin viedään näitä asioita eteenpäin, niin olisi pysähdetty ja katsottu tarkemmin ja samanaikaisesti huolehdittu kaikkien näidenkin kansalaisten oikeuksista. Taloudellisesti, euroja ajatellen se ei olisi ollut millään muotoa mahdotonta — tahtotilasta ja asenteesta tämä oli enemmänkin kiinni.

Yleiskeskustelu päättyi.

Eduskunta hyväksyi hallituksen esitykseen HE 232/2016 vp sisältyvien 1.-8. lakiehdotuksen sisällön mietinnön mukaisena. Lakiehdotusten ensimmäinen käsittely päättyi.

18. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi valtion yhtiöomistuksesta ja omistajaohjauksesta annetun lain muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 233/2016 vp
Valiokunnan mietintö TaVM 32/2016 vp

Ensimmäinen käsittely

Eduskunta hyväksyi hallituksen esitykseen HE 233/2016 vp sisältyvän lakiehdotuksen sisällön mietinnön mukaisena. Lakiehdotuksen ensimmäinen käsittely päättyi.

19. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi ulkomaalaislain 193 §:n ja 197 §:n 2 momentin muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 234/2016 vp
Valiokunnan mietintö LaVM 15/2016 vp

Ensimmäinen käsittely

Eduskunta hyväksyi hallituksen esitykseen HE 234/2016 vp sisältyvän lakiehdotuksen sisällön mietinnön mukaisena. Lakiehdotuksen ensimmäinen käsittely päättyi.

Pöytäkirja PTK 128/2016 vp

20. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi Liikenneturvasta annetun lain muuttamisesta ja laiksi tie- ja maastoliikenneonnettomuuksien tutkinnasta

Hallituksen esitys HE 240/2016 vp

Valiokunnan mietintö LiVM 27/2016 vp

Ensimmäinen käsittely

Eduskunta hyväksyi hallituksen esitykseen HE 240/2016 vp sisältyvien 1. ja 2. lakiehdotuksen sisällön mietinnön mukaisena. Lakiehdotusten ensimmäinen käsittely päättyi.

21. Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi sotilastapaturman ja palvelussairauden korvaamisesta, tapaturman ja palvelussairauden korvaamisesta kriisinhallintatehtävässä ja sotilaallisesta kriisinhallinnasta annetun lain 20 §:n muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 225/2016 vp

Valiokunnan mietintö StVM 41/2016 vp

Ensimmäinen käsittely

Puhemies Maria Lohela: Ensimmäiseen käsittelyyn esitellään päiväjärjestyksen 21. asia. Käsittelyn pohjana on sosiaali- ja terveysvaliokunnan mietintö StVM 41/2016 vp. Nyt päätetään lakiehdotusten sisällöstä.

Keskustelu

15.43 Tuula Haatainen sd (esittelypuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Esittelen sosiaali- ja terveysvaliokunnan mietinnön. Tässä on kyseessä ehdotus, jolla saatetaan sotilastapaturmalainsäädäntö ajan tasalle. Tavoitteena on taata aseellista, aseetonta ja siviilipalvelusta suorittaville sekä kriisinhallinnan tehtäviin osallistuville oikeantasoinen turva palveluksesta aiheutuvista tapaturmista ja sairauksista. Tällä ehdotuksella täsmennetään korvattavien vahinkotapahtumien määrittelyä siten, että palveluksessa aiheutuneet vammat ja sairaudet sekä henkilöllä jo olleiden sairauksien ja vammojen palveluksesta johtuva paheneminen korvataan riittävän kattavasti. Lainsäädännön selkeyden vuoksi ehdotetaan, että kotimaassa asevelvollisuutta suorittaville sekä ulkomailla kriisinhallintatehtävissä oleville säädetään omat lakinsa.

Tässä lakiesityksessä sotilastapaturman ja palvelussairauden korvaamista koskevan lain henkilöllinen soveltamisala ehdotetaan säilytettäväksi ennallaan. Kaikki palvelukseen kuuluva toiminta ehdotetaan olevan edelleen lain antaman turvan piirissä. Palvelusaikaan sisältyvänä vapaa-aikana tapahtuneet muut kuin palveluksesta johtuvat pahoinpitelyt ehdotetaan rajattavan pois ehdotetun lain mukaisen korvauksen piiristä.

Kriisinhallintatehtäviin liittyvästä turvasta säädetään nyt sitten omassa laissaan. Olenainen uudistus tässä on, että siviilikriisinhallintaan osallistuvat henkilöt saavat saman turvan kuin sotilaalliseen kriisinhallintaan osallistuvat. Turva ulotetaan myös Euroopan unionin rajaturvallisuusviraston toimintaan osallistuviin rajavartiijoihin.

Täällä eduskunnassa on käsiteltävänä myös hallituksen esitys laeiksi Puolustusvoimista annetun lain, aluevalvontalain ja asevelvollisuuslain muuttamisesta. Siinä ehdotetaan, että

Pöytäkirja PTK 128/2016 vp

kansainvälisen avun antamiseen ja muuhun kansainväliseen toimintaan osallistuvaan henkilöstöön sovellettaisiin tässä esityksessä ehdotettavaa lakia tapaturman ja palvelussairauden korvaamisesta kriisinhallintatehtävissä.

Eduskunnan käsiteltävänä on myös hallituksen esitys sisäministeriön hallinnonalan kansainvälisen avun antamista ja vastaanottamista koskevan lainsäädännön muuttamiseksi. Sen mukaan tarkoitus on, että tässä esityksessä ehdotettavaa lakia tapaturman ja palvelussairauden korvaamisesta kriisinhallintatehtävissä sovellettaisiin myös kansainvälisen avun antamiseen osallistuviin poliisimiehiin ja yhteisvastuulausekkeeseen perustuvaa rajaturvallisuusapua toisessa EU-jäsenvaltiossa antaviin rajavartiomiehiin.

Sosiaali- ja terveysvaliokunta toteaa, että edellä todetut viittaussäännökset nyt käsiteltävänä olevaan lakiin arvioidaan sitten näiden asianomaisten lakien valmistelun yhteydessä. Valiokunta pitää näitä viittausehdotuksia tarkoituksenmukaisina nyt käsitellyssä olevan lakiehdotuksen näkökulmasta, mutta samalla haluamme kiinnittää huomiota puolustusvaliokunnan lausunnossa asiantuntijakuulemisen perusteella esitettyyn, että kriisinhallinnan toimintaympäristöön tarkoitettu laki ei sovellu kaikkein vaativimpiin kansainvälisiin sotilaspäteviin sotatoimialueilla.

Esityksen perusteluista ilmenevistä syistä ja valiokunnan saaman selvityksen perusteella pidämme tätä esitystä tarpeellisenä ja tarkoituksenmukaisena. Olemme kuulleet tässä asiantuntijoita ja myös käyneet tarkasti läpi puolustusvaliokunnan lausunnon. Näiden pohjalta sitten valiokunta on tehnyt tänne lakipykäliin muutoksia: Siellä on ensimmäiseen lakiehdotukseen, 6 §:ään muutos, joka koskee sotilastapaturman aiheuttaman vian, vamman tai sairauden pahenemista, ja sitten 9 §:ään, palvelussairautta koskevaan pykälään. Ja toisessa lakiehdotuksessa 5 § on tapaturman aiheuttaman vian, vamman tai sairauden pahenemista koskeva muutos ja 6 §:ssä on palvelussairautta koskeva muutos. Näillä on siis täsmennetty tätä lakia. Näillä muutoksilla sosiaali- ja terveysvaliokunta esittää, että eduskunta hyväksyy muuttamattomana hallituksen esitykseen 225/2016 sisältyvän 3. lakiehdotuksen ja että muutettuina hyväksyttäisiin tähän esitykseen sisältyvät 1. ja 2. lakiehdotuksen muutosesitykset. Valiokunta on tämän päätösesityksen tehnyt yksimielisenä. — Kiitos.

15.48 Mika Raatikainen ps: Arvoisa rouva puhemies! Hallituksen esitys 225/2016 on erittäin tervetullut uudistus, ja oli mukava kuulla, että puolustusvaliokunnan, missä itsekkin istun, ehdotuksia on otettu hyvin huomioon. Tämä on esityksenä erittäin hyvä. On tarpeellista päivittää sotilastapaturmalainsäädäntö, tärkeää, että siviilikriisinhallintaan osallistuvat henkilöt saavat saman turvan kuin sotilaalliseen kriisinhallintaan osallistuvat. Molemmilla on aika kovia riskejä — omia kavereitani on siellä menehtynyt ja myöskin loukkaantunut — ja on hyvä, että saadaan tätä asiaa vietyä eteenpäin näin korvaus- ja lainsäädännöllisellä puolella.

Uusi laki tapaturman ja palvelussairauden korvaamisesta kriisinhallintatehtävässä koskee sekä sotilaalliseen kriisinhallintaan että siviilikriisinhallintaan ja Euroopan unionin rajaturvallisuusviraston toimintaan osallistuvia henkilöitä. Nykyinen sotilastapaturmalaki koskee vain sotilaalliseen kriisinhallintaan osallistuvia; uudella lailla kaikkien kriisinhallintaan osallistuvien turva yhtenäistettäisiin. Tätä uudistusta on jo kauan odotettu, ja nyt hallitus on tehnyt esityksen, joka edistää oikeantasosta turvaa palveluksesta aiheutuvista tapaturmista ja sairauksista — hienoa.

Hallituksen esitys on erityisen tarpeellinen, koska kansainvälisten sotilaallisten kriisinhallintatehtävien luonne on muuttunut, perinteisten tarkkailu- ja raportointitehtävien mää-

Pöytäkirja PTK 128/2016 vp

rä on vähentynyt. Nykyään joudutaan usein toteuttamaan vaativia sotilaallisia kriisinhallintatehtäviä, joissa olosuhteet voivat olla todella vaikeat ja riskialttiit. Operaatioalueiden turvallisuustilanteen epävakautta kuvaa jatkuva sotilaallinen uhka, johon voivat liittyä räjähteet, ammukset, väkivalta, terrorismi, rikollisuus sekä sotilaalliseen koulutukseen sekä liikenteeseen usein liittyvät riskit. Nykyään kriisinhallintaoperaatioissa palvelevat, vaikka ovatkin puolueettomassa asemassa, voivat olla iskun kohteita. Näistä voi aiheutua laaja-alaisia ja useita samanaikaisia vammoja, esimerkiksi sirpale-, ampuma-, melu-, paine-, palo- ja kemiallisten sekä biotaistelua-aineiden aiheuttamia vammoja. Omassa käytössä olevien räjähdysaineiden ja räjähtävien tarvikkeiden sekä muun vaarallisen materiaalin väärä tai varomaton käsittely tai toimintahäiriöt voivat johtaa vakaviin loukkaantumisiin ja pahimmillaan kuolemaan.

Palvelusolosuhteet ja niiden aiheuttamat riskit ovat sekä siviili- että sotilaallisessa kriisinhallinnassa hyvin samanlaiset. Korvausedellytykset noudattaisivat samoja periaatteita kuin sotilastapaturman ja palvelussairauden korvaamisessa. Tulevaisuudessa turva on kattavampi kuin työntekijöitä koskeva työtapaturma- ja ammattitautiturva. Korvausharkinnassa tullaan huomioimaan kriisinhallintatehtävien erityisolosuhteet, jotka poikkeavat kotimaan rauhanajan olosuhteista, ja niihin sisältyy paljon vammautumisen ja sairastumisen riskejä lisääviä tekijöitä.

Kriisinhallintaa koskevaan turvaan sisällytetään erityinen lisäturva kuolemantapauksen sekä pysyvän invaliditeetin varalta. Kriisinhallintatehtävästä palaavalle ehdotetaan myös oikeutta erityiseen psyykkiseen tukeen. Nykyisin edut ovat sopimusperusteisia.

Olen erittäin tyytyväinen tähän hallituksen esitykseen ja siihen, että sotilastapaturmalainsäädäntö tulee nyt kaiken kaikkiaan vastaamaan huomattavasti paremmin vaativien aikojen haasteisiin. — Kiitos.

15.52 Arja Juvonen ps: Arvoisa rouva puhemies! Tämä hallituksen esitys on todella hyvä ja tarpeellinen. Tämä ehdotus saattaa sotilastapaturmalainsäädännön ajan tasalle. Tavoitteena on taata aseellista, aseetonta ja siviilipalvelusta suorittaville sekä kriisinhallinnan tehtäviin osallistuville oikeantasoinen turva palveluksesta aiheutuvista tapaturmista ja sairauksista. Ehdotuksella täsmennetään korvattavien vahinkotapaturmien määrittelyä niin, että palveluksessa aiheutuneet vammat ja sairaudet sekä henkilöllä jo olleiden sairauksien ja vammojen palveluksesta johtuva paheneminen korvataan riittävän kattavasti. Lainsäädännön selkeyden vuoksi ehdotetaan, että kotimaassa asevelvollisuutta suorittaville sekä ulkomailla kriisinhallintatehtävissä oleville säädetään oma lakinsa.

Kuten sanoin, tämä on ollut kauan odotettu ja on hyvä asia ja parantaa niiden ihmisten tilannetta, jotka ovat vammautuneet tai joutuneet kärsimään näissä tehtävissä toimiessaan.

Yleiskeskustelu päättyi.

Eduskunta hyväksyi hallituksen esitykseen HE 225/2016 vp sisältyvien 1.-3. lakiehdotuksen sisällön mietinnön mukaisena. Lakiehdotusten ensimmäinen käsittely päättyi.

Pöytäkirja PTK 128/2016 vp

22. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi työajasta kotimaanliikenteen aluksissa annetun lain muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 197/2016 vp

Valiokunnan mietintö TyVM 14/2016 vp

Ensimmäinen käsittely

Puhemies Maria Lohela: Ensimmäiseen käsittelyyn esitellään päiväjärjestyksen 22. asia. Käsittelyn pohjana on työelämä- ja tasa-arvovaliokunnan mietintö TyVM 14/2016 vp. Nyt päätetään lakiehdotuksen sisällöstä.

Keskustelu

15.53 Tarja Filatov sd: Arvoisa puhemies! Tässä esityksessä ehdotetaan sisävesiliikenteen työaikadirektiivin täytäntöönpanon edellyttämiä muutoksia työajasta kotimaanliikenteen aluksissa annettuun lakiin. Nämä muutokset koskevat pääosin sisävesillä tapahtuvaa alusliikennettä. Esityksen mukaan ylityötä saisi teettää enintään 384 tuntia vuodessa. Alle vuoden pituisessa määräaikaisessa työsuhteessa ylitöiden keskimääräinen enimmäismäärä olisi viikkoa kohden 8 tuntia. Seitsemän päivän jakson aikana työntekijälle olisi annettava vähintään 84 tunnin lepoaika, ja työntekijälle, jonka vapaa-aikojen määräytymisessä ei noudateta vuorottelujärjestelmää, olisi annettava ylimääräinen 24 tunnin mittainen viikko-lepo.

Tässä on kyse sopimuksesta, jonka Euroopan alueella toimivat osapuolet ovat aikoinaan tehneet, ja kun tätä nyt on tuotu sitten Suomen lainsäädäntöön, niin meidän iso ongelmamme on se, että meillä tosiasiallisesti sisävesiliikenne on hyvin erilaista kuin sellaisissa maissa, joissa esimerkiksi sisävesillä liikennöidään siten, että ollaan vesillä vuorokausitolkulla ja yövytään pääsääntöisesti siellä laivassa. Suomessa taas, voisi sanoa, lähestulkoon kaikki sisävesiliikenne on toisentyypistä, ja työntekijät lähtevät sieltä kotiin yöksi tai ainakin täksi lepoajaksi. Siksi tämä säännöstö sopii Suomeen jonkun verran huonosti.

Suomessa sisävesiliikenteessä olevilla aluksilla ei siis yleensä asuta, ja sen vuoksi työaika niissä on kotimaanliikenteen työaikalain mukaan järjestettävä edellä mainitulla tavalla, siis sillä tavalla kuin tuossa aikaisemmin kuvasin. Yleissitovan matkustaja-alusliikenteen työehtosopimuksen mukaan säännöllinen työaika on voitu sijoittaa laista poiketen vuoroihin. Työntekijöiden työpäivät ovat lyhyen kesäsesongin ja vuorotyötä koskevan kotimaanliikenteen työaikalain ylityökaton pohjalta muodostuneet käytännössä hyvin pitkiksi, ja työntekijän ansioista suurin osa koostuu nykyisin ylityökorvauksista.

Kun valiokunta tätä käsitteli, niin asiantuntijakuulemisessa kävi ilmi, että itse asiassa liikevaihdosta matkustaja-aluksilla valtaosa, eräiden tietojen mukaan jopa 70–80 prosenttia, syntyy ravintolatoiminnasta eikä itse asiassa tästä liikennetoiminnasta. Tämäkin ehkä kuvaa sitä, että elämme aika poikkeuksellisissa olosuhteissa.

Valiokunta on jo aikaisemmin, vuonna 2014, ollut sitä mieltä, että tämän direktiivin kansallisessa täytäntöönpanovaiheessa pitää ottaa huomioon sisävesiliikenteemme erityispiirteet ja työehtosopimuskäytännöt. Valiokunta hyväksyy kyllä tämän esityksen, mutta koska tämä ei kovin hyvin sovi suomalaiseen järjestelmään, valiokunta päätti yksimielisesti esittää lausumaehdotusta: "Eduskunta edellyttää, että hallitus seuraa tiiviisti sisävesiliikenteen työaikadirektiivin täytäntöönpanon vaikutuksia ja ryhtyy tarvittaessa toimenpiteisiin

Pöytäkirja PTK 128/2016 vp

yrittäjien työvoimatarpeiden ja työntekijöiden työajan järjestämisen yhteensovittamiseksi." Ja toivomme todella, että joko neuvottelutulos- taikka sitten lainsäädäntöteitse tällainen ratkaisu tähän tilanteeseen löytyisi.

Yleiskeskustelu päättyi.

Eduskunta hyväksyi hallituksen esitykseen HE 197/2016 vp sisältyvän lakiehdotuksen sisällön mietinnön mukaisena. Lakiehdotuksen ensimmäinen käsittely päättyi.

23. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi kuntalain muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 250/2016 vp

Valiokunnan mietintö HaVM 26/2016 vp

Mietinnön pöydällepano

Mietintö pantiin pöydälle 12.12.2016 pidettävään täysistuntoon.

24. Hallituksen esitys eduskunnalle puolustusmateriaalialan pohjoismaisesta yhteistyöstä tehdyn sopimuksen hyväksymisestä ja laiksi sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta sekä laiksi puolustusmateriaalialan teollisuuden yhteistyön tukemisesta pohjoismaiden välillä tehdyn sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta annetun lain muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 253/2016 vp

Valiokunnan mietintö PuVM 3/2016 vp

Mietinnön pöydällepano

Mietintö pantiin pöydälle 12.12.2016 pidettävään täysistuntoon.

25. Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi perusopetuslain 29 §:n, lukiolain, ammatillisesta peruskoulutuksesta annetun lain 28 ja 35 a §:n, oppilas- ja opiskelijahuoltolain sekä opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain 24 §:n muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 206/2016 vp

Valiokunnan mietintö SiVM 18/2016 vp

Mietinnön pöydällepano

Mietintö pantiin pöydälle 12.12.2016 pidettävään täysistuntoon.

Pöytäkirja PTK 128/2016 vp

26. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi tutkintojen ja muiden osaamiskokonaisuuksien viitekehyksestä

Hallituksen esitys HE 204/2016 vp
Valiokunnan mietintö SiVM 20/2016 vp

Mietinnön pöydällepano

Mietintö pantiin pöydälle 12.12.2016 pidettävään täysistuntoon.

27. Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi yleisistä kirjastoista ja opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain 2 §:n muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 238/2016 vp
Valiokunnan mietintö SiVM 21/2016 vp

Mietinnön pöydällepano

Mietintö pantiin pöydälle 12.12.2016 pidettävään täysistuntoon.

28. Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi perustulokokeilusta sekä tuloverolain 92 §:n ja ennakkoperintälain 17 §:n väliaikaisesta muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 215/2016 vp
Lakialoite LA 103/2016 vp
Toimenpidealoite TPA 56/2016 vp
Valiokunnan mietintö StVM 42/2016 vp

Mietinnön pöydällepano

Mietintö pantiin pöydälle 12.12.2016 pidettävään täysistuntoon.

29. Seuraava täysistunto

Eduskunnan seuraava täysistunto on maanantaina 12.12.2016 klo 14.00. Täysistunto lopetettiin klo 15.57.

Pöytäkirjan vakuudeksi:

Timo Tuovinen